

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas II

Liepos-July 30 d., 1920 m.

No. 14 (87)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
6 Months	1.25
In Foreign Countries Yearly	3.00
Advertising rates on application. All communications must be addressed:	

"VYTIS"

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$2.50
Pusmečiui	1.25
Pavienis Numeris	15
i Užrubežj Metams	3.00

"VYTIS"

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Žiūrint Ateitin.

PATI didžiausia ir gyviausia tautos akcija dabar susidaro Lietuvoje. Ten dabar iš visų kraštų renkasi, spiečiasi intelektualės pajėgos, ima grįšti, kadir da pamažu, pramonės žmonės. Visų lietuvių akys dabar nukreiptos į Lietuvą, ten visų domė koncentruojasi, iš ten visos viltys kyla.

Visomis pajėgomis dirbdami Tėvynės gerovei, visomis pajautomis trokšdami jai puikiausios kloties kūrtis laisva-nepriklausoma ir laiminga valstybe, neturime tečiau užmiršti mūsų išėivijos ir jos reikalų.

Imkime Suvienytas Valstijas. Kiek čia tautos jėgų! Kiek darbininkų, jaunimo! Kai-kas mintija, kad čia augęs ir šios šalies atmosferoje auklėtas jaunimas netiks Lietuvai, jos kultūrai. Tokiems kategoriniai galima atsakyti, kad jie klysta. Svetimon šalin atvyksta žmonės nemokantieji vietinio krašto žmonių kalbos, nežinantieji jų būdo, nę papročių. O, žiūrėk, už metų kitų išmoko kalbos, susipažino su būdu

ir papročiais ir lieka aktingais šalies piliečiais. O mūsų jaunimas yra iš mūsų tautos. Nes tėvai yra jos nariais. Iš jų jis išmoksta lietuvių kalbos, sužino apie Tėvynę, jos padėjimą. Ir kaip tad galima abejoti apie naudingumą Tėvynei svetur augusio jaunimo, kad dauguma moka tėvų kalbą, žino tautos papročius ir būdą, žino kančias ir nelaimes, žino jos reikalus.

Darytume didelę klaidą, sunkiai nusidėtume tantai užmiršdami ir apleisdami svetur augantį jaunimą. Amerikos lietuvių katalikų parapijinės mokyklos prisidėjo prie to, kad tūkstančius jaunos kartos gražiai mokino ir mokina lietuvių kalbos, istorijos, geografijos ir t. p. Eik į jaunimo susirinkimus, sakysime, kad ir pas Vyčius, o pamatysi, kad gausiai dalyvauja čia augęs jaunimas. Daug gražių ypatybių yra jame, kokių maža būta pirm karo Lietuvos jaunime. Rusų ir lenkų dvasia iš jaunikaičio, einančio mokslą padarė "ponaitį", mėgstantį tik juodai puoštis, dykinėti, didžiulis prieš kitus. Iš mergelės padarė "panaitę" ir-gi nemėgstančią darbo. Būdavo, kad jau atsiekė keturių klesų gimnazijos, tai jau nė nenorėk, kad dirbtų. "Lėlės-cacos" daugiau nieko. Gi čia, jaunikaitis ar mergelė užbaigę augštesniąją mokyklą nesišalina nuo masės, neatsitveria nuo bemokslų. Diplomuotos mergelės moka virti, netingi grįčios valyti, bulves skusti ir pančeką lopyti. Žodžiu, kaip sakoma, tinka ir prie "tanciaus ir prie ražančiaus". Ta graži, demokratinė auklėjimo dvasia kaiptik daro jaunimą naudingą sau ir tai valstybei, kurios piliečiais jis bus.

Vyčių organizacija tuomi labai naudinga, kad ji glaudžia jaunimą į kuopas ir stengiasi visas jo mintis ir energiją nukreipti į Tėvynei naudingus darbus. Vyčių organizacijai ir toliau privalu rūpėti organizavimas jaunimo, jo lavinimas. Kad tą didelį uždavinį atlikti ji turi rasti būdus ir priemones jaunimą prieiti ir jį pritraukti.

Kalbėkime apie tuos būdus ir priemones.

Steigkime jaunimo centrus. Kur yra gausėnis skaičius jaunimo, ten centrą leng-

va įsteigti. Lietuvių duosnumas žymiai pabrendo. Pasiekė jis ir jaunimą. Tikslams, kuriems pirm metų trejų gailėtasi kvoterio, šiandien aukojama doleriais, desėtkais ir šimtinėmis. Jaunimo namai arba centrai turėtų susidėti iš puikios svetainės tinkamos rengimui koncertų ir vaidinimų, knygyno, kambarių kursams, įvairiems žaislams ir mankštinimams.

Kiekviena gausėnė kuopa privalo organizuoti sporto ratelius. Užinteresuoti ir užimti jaunimą sportu — didelis obalsis. Skaitome ir džiaugiamės, kad Springfield, Ill. Vyčių kuopa eina lenktynėsna su įvairiomis svetimtaučių organizacijomis, kad Pensylvanijos valstijoje tai šen, tai ten Vyčių kuopos ir-gi atkreipia svetimtaučių viešąją opinią sporto srityje. Kūno lavinimas — jaunimo ir tautos sveikata. Neduokime mūsų žaliajam jaunimui trokšti politikos ūpe ir jaunam pasenti. Koktu žiūrėti, kai da 20 metų nesulaukęs jaunimas jau persiėmęs politikos ūpu, dega jo karščiu. Ir nenuostabu, kad jauni, pagauti politikos ugnies perdega ir lieka tik kevalais piliečiais. Pedagogija gali pasakyti, kaip politika kenkia jaunimui moksle, sistematingam lavinimuisi. Ji pavergia jaunimo dvasią, gabumus ir energiją dienos einančiam ūpui ir ne vieną visiškai užnuodija. Juk Rusijoje buvo ir yra eibės anarkistų nesulaukusių 20 metų amžiaus. Karšta dvasia, gūvi energija greit pasiduoda bile minties-teorijos traukimui ir veda prie būtinai kograičiausio įkūnijimo, neatsiziūrint nė pasekmių nė vaisių.

Dailė. Vargu kas kita taip švelnina jausmus, būdą, kaip dailė. Daina, muzika, vaidinimas — dvasios karalija. Stengkimės jaunimą traukti prie dailės aukuro, pamėgti jo šviesą. Tenelieka kolonijos be choro, be dramos ratelio.

Tik šiais būdais ir priemonėmis įstengsime sutraukti jaunimą krūvon, auklėti ir kelti dvasią. Tie būdai ir priemonės nėra nauji. Juos visus rasime Vyčių konstitucijoje.

Gausios ir puikios lietuvių kartos auga svetur. Neduokime joms žūti tautai.

Tėvynainis.

Prie Lietuvos Vyčių 8jo Seimo.

Visi gerai žinome, kad ir derlingiausiaji žemė, jeigu jon nėra įdėta triūso bei rūpestingumo, neneš gausių vaisių. Jeigu koks vaisingesnis augmuo ir pasirodo, be matant lieka nustelbtas piktžolėmis. Kada piktžolės giliai suleidžia savo šaknis — sunku jas beišnaikinti. Panašiai yra ir mūsų draugijiniame gyvenime. Ypač šiandien, pergyvenant nepaprastai svarbų laikotarpį, turi mums rūpėti, kad kiekvienas žymesnis įvykis neštų gausius vaisius ir stelbtų piktžoles. Vienas tų svarbiausiųjų įvykių — tai L. Vyčių Seimas, kuris įvyks rugp.-Aug. 23, 24 ir 25 dd. Lawrence, Mass. Šis 8-tas L. Vyčių Seimas turės atlikti milžinišką darbą! Jame reikės išrišti daugybę klausimų liečiančių L. Vyčių organizaciją ir užmegsti artimus ryšius su pavasarininkais. Tad reikia, kad kiekviena kuopa pasistengtų prisisti Seiman rimtų nutarimų per savo įgaliotinį arba bent laišku. Gi delegatai, užmiršę asmeniškumus, turėtų įtempti visas savo pajėgas del labo mūsų brangios organizacijos, kad ji neštų da gražesnius vaisius.

Kelrodis. Vaziuojant į L. V. 8-jį Seimą, Lawrence, Mass. reikia pirktis tikietą į Boston, Mass. ir išlipti ant "North Station". Bet jėigu traukinis sustotų ant "South Station", tada reikia paimti Elevatorių (jis eina pro pat šotį, po kaire puse, išėjus pro vartelius) ant kurio parašyta "North Station". Jisai daveš iki "North Station". Čia išlipus reikia imti traukinį į North Lawrence. Traukiniai iš Bostono į Lawrence, Mass. eina beveik kas valanda ir kelionė užima apie valandą laiko. Kai kurie traukiniai sustoja South Lawrence ir čia reikia išlipti. Bet prie stoties vis laukia kitas trūkis ir šis į porą minučių nuvež į No. Lawrence. Tikieto šiame traukinyj nereikalauja.

Skersai gatvės prie pat stoties, prieš "Post Office" randasi geriausias ir patogiausias viešbutis — "Franklin House". Nu-

ėję viešbutin priminkite esą L. Vyčių Seimo delegatais ir tada įrašys po du į vieną kambarį. Kambariai dideli ir gražūs. Kaina nuo \$2.00 iki \$4.00 į parą asmeniui. Gi kas norės turėti kambarį sau vienas, reikės mokėti nuo \$4.00 iki \$6.00.

Kitas geras viešbutis — *Essex House* randasi prie kampo Essex ir Hampshire gatvių. Išėjus iš stoties reikia eiti tiesiai Essex gatve apie 4 "blokus" iki Hampshire. Kambarių kaina abiejų viešbučių beveik panaši. Šv. Pranciškaus lietuviškoji bažnyčia ir svetainė ir-gi arti minėtų vietų.

Moksleiviams nakvynės už dyką. Geros valios lietuviai pasizadėjo priimti moksleivius pas savę nakvynėn. Iš rengėjų pusės pageidautina, kad moksleiviai, maną būti Seime, praneštų iš anksto Seimo rengimo pirm. Pr. M. Jurui, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Jis asmeniu laiškeliu praneš antrašą, kur apsistoti.

Dienotvarkė. Lawrenciečiai ruošia rankų išdirbinių parodą. Visi daiktai bus išstatyti Šv. Pranciškaus par. svetainėje; paroda atsidarys 21 d. rugpiučio 12 val. vidurdienio ir tęsis iki po Seimui.

Rugpiučio 22 d. šv. Pranciškaus parapijos daržė, Methuen, Mass. rengiamas didelis priešseiminis išvažiavimas. Visų kolonijų lietuviai ir lietuviškos kviečiami dalyvauti išvažiavime ir sportų lenktynėse. Atsižymėjusiems bėgime, šokime, žaidime etc. bus duodamos dovanos.

Vaziuojant į minėtąją vietą reikia imti prie Hampshire ar Essex gatvių "Methuen Town Farm Car" ir važiuoti iki "Road to Welch's Pond". Čia išlipus bus matyt pušynas ir išvažiavimo vieta.

Rugpiučio 23 d. Seimas prasidės iškilmingomis šv. Mišiomis 8 val. šv. Pranciškaus Bažnyčioje, 94 Bradford St. Po Mišių prasidės sesijos parap. svetainėj, išpuoštojų rankų dirbiniais. Vakare bus vaidinimas miesto salėje (City Hall) prie Commor

gatvės. Toj pačioj salėj įvyks koncertas-kantata "Broliai". Yra pakviesti gabiausiai apielinkių artistai-dainininkai.

Kontestinės prakalbos bei paskaitos, jeigu jų bus daug, bus skaitomos minėtais vakarais ir rugp. 25 d. laike baliaus parap. svetainėje.

Įnešimus, sveikinimus, išdirbinius ir tt. siūskite Seimo rengimo Komisijai šiuo adresu: 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

L. Vyčių Seimo reng. Komisija.

— o —

IŠDIRBINIŲ PARODA VYČIŲ SEIME.

Jau buvo rašoma, kad išdirbinių komisija dirba ir ragina dirbti kitus. Seime bus žymių delegatų svečių. Todėl komisija geidžia suruošti išdirbinių parodą labai kultūringą.

Parodai tinka įvairių rūšių mezziniai, neriniai, išsiuvinėjimai, siuviniai, piešiniai, audimai ir tt. Rankų dirbiniai iš medžio, dideli ir maži labai parodai tinka. Tinka ir gražios eilės ir prozos originalai šmoteliai. Žodžiu tas yra Vyčių Seimo parodoje priimama, ką tik lietuvis ar lietuvaitė gali išgalvoti ir pagaminti.

Parodos bus įvairūs departamentai, kaip tai: valgių, mezzinių, rašymų, staliorystės, kalvystės, piešinių ir tt. Visi lietuviai Lawrence gyvenanti yra kviečiami parodoj visu-kuo prisidėti. Namų išdirbiniai parodoj priimami iš kitų miestų šita išlyga, kad patys darbo autoriai savo išdirbimą parodai atgabentų ir parsigabentų. Rengėjai bijo atsakomybės ir iškaščių. Išdirbinius reikia siūsti šiuomi antrašu: Miss Ana Sidaravičiūtė, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Reikia juos prisiūsti bent dvi savaiti pirm Seimo.

Išdirbinius gali kas nori paaukoti Vyčių naudai, arba šv. Pranciškaus naujos bažnyčios bazarui, arba Raudonojo Kryžiaus Dr-jai. Taip išdirbiniai reikia pažymėti. Taipgi reikia parašyti, kiek dirbėjas mano jo išdirbinis yra vertas, kad klerkas kartais per pigiai neišalkvotų. O pirkti išdirbinius

tai galės kas tik norės, kas tik panorės atminties iš Vyčių 8-to Seimo, Lawrence, Mass.

Presos Komisija.

— o —

SEIMO REIKALUOSE.

Ar šis 8-sis Seimas liks naudingesnis už pereitus? Ar bus taip pat bergždžias kai-kuriais nutarimais, kaip ir pereiti kad buvo? Vienas svarbiausias ir reikalingiausias tikslas buvo pereitais Seimais nutartas, tai įsteigimas nuosavos spaustuvės. Bet tas svarbus nutarimas liko bergždžias. Ir jau metams baigiantis ir artinantis šiam aštuntam Seimui, L. Vyčių Cent. Valdyba laiko posėdį ir pagarsina, kad paaiškėjo, kad dabartės steigti spaustuvę nėra paranku, viena, spaustuvės dalykai labai pabrangę ir vis da brangsta, o, antra, vargu būtų gauti tinkami spaustuvei darbininkai.

Kas link spaustuvės dalykų brangumo, tai klausimas, kada jie atpigs? Ar gali Vyčių organizacija laukti, kada bus viskas pigiau? Tur būt negalima, jeigu norime, kad organizacija gyvuotų ir augtų.

Kas link spaustuvei tinkamų darbininkų, tai šis klausimas atrodo keistai ir nesuprantamai. Bet, mano nuomone, tos visos neišgalės remiasi ant mažos sumos pinigų, bet jeigu tik būtų pradėtas darbas, tai ir atsirastų darbininkų su aukomis, kur tą darbą pradėję ir užbaigtų sėkmingai, nes kiekviena kuopa, kiekvienas narys supranta ir atjaučia svarbą ir reikalingumą spaudos, kuri tobulina žmogaus dvasią, taip-pat kad Vyčiams — jaunimui reikalingas geras savaitinis laikraštis su mokslingais straipsniais, kuris lavintų Vyčius ir apskritai keltų visą organizaciją. Ir šis Seimas turėtų būtina šį dalyką išrišti ir pradėti darbą, kad jau nepasiliktų tuščias, kaip svajonė. Jeigu bus steigama spaustuvė po šiam Seimui, aš pats aukosiu mažiausia dešimts dolerių, o jei bus šėrai—prisidėsiu du kart daugiau.

Kaslink mokeščių. Jei negalima išeiti su dabartiniais, reikia didinti.

Toliau kas link organizavimo jaunimo šioje šalyje. Jeigu norime, kad mūsų tautinės šaknys nedingtų šioje šalyje, tai turime atkreipti dėmesį į čia augusį jaunimą. Kol ateiviai kartu su jais, tai da kvėpuoja šiek-tiek tautine dvasia, bet jei iškeliaus ateiviai, tai, be abejonės, pas juos tautybė užges. Šis 8-sis Seimas turėtų išrišti šį klausimą, kokių būdu būtų galima suorganizuoti doresnį jaunimą Amerikoje, kad da galėtų apsisemti lietuvystę, kol da jos čia daug. Paskui vertėtų apsvaistyti, ar mums reikalinga laikyti Seimą kas metas. Visi gerai supranta, kiek Seimo laikymas atseina kuopoms, kurios siunčia delegatus. Gal praleisti vieną metą, o tuos pinigus, ką kuopos išleidžia Seimui, tai verčiau paskirti spaustuvei ir tokiu būdu paskubintume jos įkūrimą. Visi gerai supranta, kaip spaustuvė Vyčių organizacijai reikalinga ir geras organas.

Taip-pat Vyčiams reikalingas savaitinis organas ir pageidaujama, kad "Vytis" eitu kas savaitę, nežiūrint, kiek lėšų reiktų ir kokios mokestys būtų. Bet jei norime matyti jaunimą tobulinantis šioje šalyje, tai jam labiausia reikalingas geras dvasios penas, gera spauda, geras organas. Tebūna "Vytis" savaitinis.

Jonas Navickas,

3-čios kp. narys.

Karžygio Mirtis.

I, ne gaili rasa suvilgė
Tėvynės derlingus laukus.
Tai motina ten sūnų rengė,
Tai laistė ašaroms takus.

Oi, ne rugių laukai lingavo,
Lengvai vėjelio supami.
Jaunuoliai rinkosi, bangavo
— Tėvynės meilės kupini.

Sunykę, alkani, išbalę,
Krantais motušės Vilijos.
Drąsos šarvais savę apkalę
Jie ėjo ginti Lietuvos.

Jau sugaudė trimito balsas,
Drąsindamas kovos lauke.
Jam pritarė valio! ir garsas:
"Numirsim karžygių mirčia!"

Kanuolės baubia, dvokia oras,
Diena, naktis, nenumanai.
Aplink sudrėko žemės plotas
Ne nuo lietaus... nuo kraujo tai.

Ten guli parblokštas jaunuolis,
Jo kraujas sunkias iš žaizdu.
Jis miršta, jam prirengtas guolis,
Ant karo tėviškės laukų.

Atsiminė motušę savo,
Kuri lopšeljį jo supavo:
Ir galvą stengės da pakelti,
Ant plotų tėviškės pažvelgti.

Sunki galva jau nepakilo,
Gerklė išdžiūvo nuo troškimo...
O kad vandens jis gautų gerti,
Ilgiau galėtų da išverti...

Nušvito akys, nes pro šalį,
Pamatė tekantį upelį.
Prišliaužęs pasisėmė sauja
Norėjo gert... ten buvo kraujas.

Da kartą pakėlė akis,
Nutilo plakus jo širdis.
Jis mirė už laisvę tėvynės,
Pasibaigė vargai, kankynės.

Naktis tamsi užklojo žemę,
Pradėjo krist smulkus lietus.
Tai kritusių už laisvę brolių,
Pravirko gailiai net dangus.

Toli tamsoj lyg sumirgėjo,
It jūrėj naktį švituris.
Tai suzeistiems pagalba ėjo,
Jiems taką švietė žiburis.

Aplink tyla... Štai jį surado,
Skubiai pataisę neštuvus,
Jie kalbino, jau jis be žado,
Jau miręs ilsisi ramus.

Ir ką daryti... vietą renka
Supylę kapą iš smilties
Ir pasodino nors ir menką
Radastos žiedą atminties.

Nulenkę galvas liūdnei tarė:
 "Ramiai ilsėk... nauja gadynė
 Nupins vainiką tau... ir vardą
 Minės su pagarba tėvynė!

Žilvitis.

7—19—20
 Worcester, Mass.

Kur Rasi Ramybę?

Veltui beieškosi ramybės žmogus,
 Vistiek debesiutas aptemęs dangus.
 Veltui... Visuomet sunkiais atdūisiais
 Skaudžius disonansus krūtinė beskleis.
 Ir taip pasinėrus į miglas tvankias,
 Gyvenimo žvakė čia tavo užges.
 Nors viltis ir sako: "Nurimki tu čia"...
 Bet ką bedaryti... svajonė tuščia...
 Jau atėmė galę, pakirto sparnus,
 Ir apkalė valią, uždėj' grandinius.
 Ironingai taria: "Galingas buvai,
 Sutraukyk grandinius ir eik kur ėjai!
 O ne! nesijuokit, gana jau kančių,
 Manęs nesupratot... toliau tad nuo jų!
 Ko norit nuo manęs, bejėgis esu,
 Silpnutę gyvybę krūtinėj nešu.
 Jei norit, paimkit nuo manęs ir tai.
 Gal jums reikalinga... nepyksiu už tai.
 Nerasiu ramybės, žinau tai, pas jus,
 Varguolį tegali ramint vien dangus.

Žilvitis.

7—20—20
 Worcester, Mass.

Muzikos Klausant.

Skamba stygos sutartinės,
 Plaukia švelnūs jų aidai.
 Ir dejuojančioj krūtinėj
 Dildo skausmą jų garsai.

Štai jau grįžta žuvus viltis
 Iš miglotos praeities.
 Ir jėgų suteikia irtis,
 Prie laimingos ateities.

Aidas plaukia sielą kelia,
 Į berybę, į erdves.
 Ten augštai regiu žvaigždele
 Ji į laimę ten nuves.

Nejučioms pratiesęs ranką
 Link žvaigždelės taip tariau:
 "Nušviesk mano tamsų taką,
 Negaliu jau žengt toliau.

Tu taip šviesi, skaisti, graži,
 Danguis erdves savim puoši.
 Papuošk mane nors kaip-kuriais
 Savo auksiniais spinduliais.

Kad aš galėčiau, kaip ir tu,
 Pakilt erdvėn tenai kartu.
 Ir ten gyventi taip ilgai,
 Kol skautūs neprašvis rytai.

Žilvitis.

Po Atvira Gamtos Padange.

Naktis mirksi tamsiom akim, me-
 džiai šlama-ošia, muzikės ir dainos balsai
 skamba... Visa tai įpina gilaus ilgėsio sro-
 vėn. Ilgu, ilgu!... Ilgu artymų širdžių, il-
 gu gimtinės takų, Tėvynės padangės... Tik
 čia pilnoje esmėje ištiri išeivio likimą.

Vai ilgu, ilgu!

M.

Valparaiso, Ind.,
 15—7—20 m.

A. Tamoliūnas.

XX-jo Amžiaus Julijonas.

(Tēma skolinta iš anglų kalbos).

IS tik-ką užbaigė straipsnį į vieną žymiausiai masonišką laikraštį, išeinantį iš Paryžiaus. Skaitė jį kelius sykius. “Tiesa”, tarė jis, “tai bent laimėjau! Gali būti geriausias straipsnis, kokį kada nors esmi parašęs. Aiškiai jame parodau, kad tikėjimas jau miršta; kunigai visai išnaikinti; išpažintis, kvailių įpratimo atkartojimai, išėjo iš mados ir niekas nebetiki į Komuniją”.

Straipsnio rašytojas džiaugėsi pats savi. Iš džiaugsmo trynė net rankas. Pasakui ėmęs plunksną da pridūrė: “Žiaurusis klerikalizme, štai tau mirtis ir kapai!” Ir pasirašė. Žmogus, visados gyvenęs vienuose ir tuose pačiuose įsitikinimuose, apsiranta su jais, ant galo ima mintyti, kad viskas taip yra, kaip jam rodosi. Tai-gi, neįstabu, kad Paryžiaus raštininkas apvainikavo savo veikalą. Jis matė katalikybę griuvėsiuose, kunigus kabančius ant kartuvių, o masonų trikertį su Mohamedo pusbėnuliu, dalinančiu pasaulį. Iš džiaugsmo net šūkterėjo: “Koks tai darbas ir garbė! koki linksmybė ir koki liuosybė! Ir tai aš esmi vienas tų garbingų pasaulio paliuosuotojų!”

Įsitarščiaęs, raštininkas pagalios panorėjo tyru oru kvėpuoti. Suvyniojęs rankraštį, įdėjo šalinin ploščiaus kišeniun, ties krūtine; paėmęs kepurę ir lazdelę, išėjo redakcijon, nešinas vertingu straipsniu.

Buvo devinta valanda vakare. Paryžiaus gatvėse buvo nepaprastas judėjimas ir tai rugpiūčio mėnesyje.

“Gm!”—sumurmėjo pats sau. “Visai pamiršau, kad rytoj rugpiūčio penkiolikta ir kad toji diena buvo žinoma kaipo Žolinių Šventė”.

Ir linksmai šypsojosi, o eidamas jis vis žiūrėjo į šen ir ten einančius žmones, iki

atsidūrė prie šv. Suplicijaus bažnyčios. Eilėmis ėjo žmonės: vieni į vidų, kiti iš vidaus.

Garsusis rašytojas truputį susimaišė. Pastovėjęs valandėlę jis sau tarė: “Eisiu vidun ir pažiūrėsiu, kas ten darosi.” Tik-ką įstojęs vidun pamatė ilgas žmonių eiles, tylias, bet maldingas, klūpojančias ir laukiančias, kuomet ateis jų laikas atlikti išpažintį. Kas kelintą minutę kas nors vis išeidavo iš “juodojo urvo” — taip jis vadino nuodėmklausyklas ir po jo kitas, trečias, ketvirtas ir tt. Nuostabu, kad žmonių eilės nemažėjo, bet visuomet pilnos buvo iki pačiam galui: nuolat iš lauko ateidavo daugiau žmonių ir stodavo į eiles.

Išpažinties einančiųjų tarpe buvo daug moterų, buvo taip-gi ir vyrų; taip. Ir da kokių? Vyrų, kurie buvo aukštos kilmės, pasižymėję piliečiai: vieni jų dievota išvaizda, kiti gi persiėmę paprastu gaileščiu.

Rašytojas, masonas, neapsipažinęs su katalikų pareigomis, o aplinkybių verčiamas rašyti prieš katalikų tikėjimą, savęs užklausė: “Ką tie vargšai čia daro taip ilgai? Laižybomis eičiau, kad jie eina išpažintį”.

Pamatęs besisukinėjantį zakristijoną, norėjo jį užkalbinti. Pasikelbėjimas gali suteikti medžiagos puikiam straipsniui. Skaitytojai didžiu domumu skaitytų straipsnį: “Pasikalbėjimas su šv. Suplicijaus bažnyčios zakristijonu”. Tai-gi, tylomis prie jo prisiartinęs, tarė:

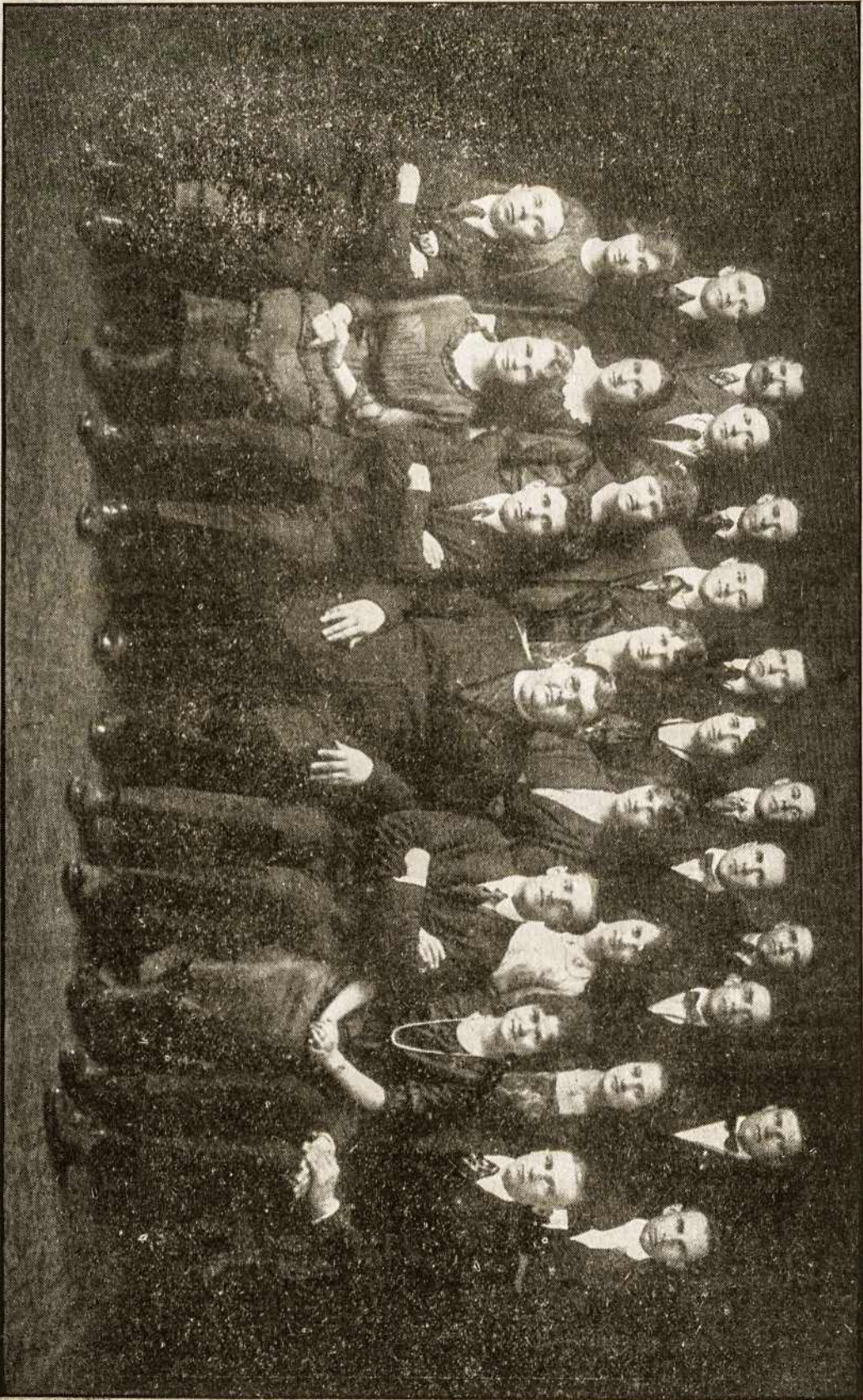
— Atsiprašau tamstėlės! Ar negalėtum pasakyti, ką tie žmonės čia daro?

Zakristijonas nusišypsojo ir atsakė:

— Aiškiai matoma, monsieur, kad eina išpažintį atlikti.

— A! Ką kalbi? Tai vis da atlikinėja?...

— Vis da?... Tamsta stebiesi, kodėl taip vėlai. Paprastai pasibaigia angščiau. Bet vakarais prieš didžiasias šventes ne ką da-

L. VYČIŲ 47-ta KUOPA, WAUKEGAN, ILL.
 Šita kuopa perėitų penkių metų bėgyje buvo Waukegano lietuvių gairintoja, daug yra išpildžiusi įvairių veikalų, nemaža pasižymėjo perėitą pavasarį
 vaidindama "Kantri Alena", taip-pat nenuilstančiai darbuojasi tėvynės Lietuvos labui.

rysi. Daug žmonių susieina. Šią naktį kunigai turės klausyti iki vidurnakčiai. Jei-
gu tamsta stotum dabar eilės gale, tai da
galėtum atlikti laiku.

Rašytojas buvo beužsidegęs piktumu,
bet susilaikęs, tarė:

— Iki vidurnakčiai?! Ar-gi žmonės
lauks iki tokiai vėlumai?

— Be abejonės. O rytoj, taip-gi, kaip
tik durys atsidarys.

— Išpažinties eiti?

— Taip. Ir kas-gi? Ar tamstai tat
nepaprasta atrodo?

— Maniau kad išpažinties niekas ne-
beeina.

Zakristijonas, pamatęs, su kuom kalba,
tarė:

— Esate, kaip daugelis kitų; tikite,
ką laisvamanių laikraščiai rašo. Jie da il-
gą-ilgą laiką rašys laikraščiuose, iki žmonės
jais įtikės.

Tai pasakęs zakristijonas paliko bedie-
vį stovėti pas pilorių, stropiai žiūrėti į
žmones ir kvošti jų sąžines. Netyčia ran-
ka palietė pūpsantį kišenių, kuriame buvo
rankraštis.

— Tatai parašiau kaip tik atbulai. Raš-
te prirodžiau, kad žmonės nebeina daugiau
išpažinties. Et, netaisysiu; skaitytojai įti-
kės ir gana. Kitaip galėtų manę išjuokti.
Rankraštis atsiekia savo tikslą. Tai gi y-
ra geras. Turiu tik nunešti redakcijon. A-
pie pasikalbėjimą su zakristijonu nėra rei-
kalo minėti.

Išėjęs iš bažnyčios raštininkas įsimai-
šė į žmonių tarpą ir laisvos jo mintys vėl
surado sau kelią. Beeidamas, pats sau ta-
rė: "Aš vien tik sapnavau".

Užmiršęs apie savo rankraštį, jis ėjo
tais šaligatviais, kur nebuvo žmonių.

— Tai-gi, žmonės da tebeeina išpažin-
ties. Ir tai miniomis! Kur gi sveikas jų
protas? Ar-gi negalima būtų panaikinti tą
paikų įprotį? Žmogus nekaip jautiesi, jei-
gu tiek dirbdamas viešosios opinijos tobu-
linime ir paskui uženi tokį pasibaisėtiną ir
negirdėta dalykų stovį.

Taip beeidamas pasijuto prie bažnyčios
Notre Dame des Shamps. Žmonės: vieni ė-
jo į vidų, kiti ėjo iš bažnyčios.

— Niekad netikėjau, kad Paryžiuje bū-
tų tiek daug kvailių, — tarė jis pats sau.

Ir ėjo taip gatvėmis, pats nežinodamas,
kur beeinaš.

Ūmai pamatė gan paprastą bokštą. Pa-
žvelgė į jį ir tarė: "Esu jau Vangirarde.
Tai šv. Lamberto bažnyčia!"

Čia gi tas pats. Visur žmonės. Vieni
ineina, kiti išeina. Jis ir-gi inėjo per šali-
nes duris, tardamas:

— Žiūrėsiu, ar čia tame mieste pakraš-
ty yra tiek fanatikų, kaip kad šv. Suplici-
jaus parapijoje; ji tai žinoma visiems, o šv.
Lamberto turi būti kitokia.

Viduje maža šviesa, bet nuodėmklau-
syklos apgultos taip, kaip šv. Suplicijaus
bažnyčioje.

— Tai bloga — tas pats! — tarė sau
bedievis.

Pereidamas mintimi pagrindines rank-
raščio vietas, taip sau kartojo:

— Žmogus tiesiog yra beprotis, kurs
išpažįsta savo klaidas ar paikystes kitam
žmogui... Laisvoji mintis seniai jau paliuo-
savo pasaulį nuo viduramžių tironijos, iš-
pažinčių... Tas kunigų išradimas aiškiai
mums parodo, kokią galybę jie turėjo anais
laikais: jie valdė karalių sąžines ir diktavo
politiką. Bet dabar prieš juos valdžia visai
jau nebeklaupia. Kunigai prarado visą sa-
vo įtekme...

Ir da pridėjo:

— Viskas, viskas gerai pasakyta. Ir
tai yra tiesa. Privalo būti tiesa, nes aš pats
ją parašiau, nes skaičiau ir buvo daug man
apie tai sakyta. Bet, štai fanatikų krūvos,
kurios trokšta išpažinties. Kas gi tai? Tu-
ri būti kas nors negera!

Tuo sykiu išėjo tik-ką iš zakristijos jau-
nas vyrukas. Rašytojas gan mandagiai jam
tarė, užklaudamas:

— Klausykie, meldžiamasis, ar priklausai
prie tų namų?

— Ką? prie tos bažnyčios? Taip. Esu
zakristijonas.

— Gerai! Su tavim tik ir noriu kalbėti.
Tie žmonės eina išpažinties atlikti: ar gi ne
tiesa?

— Pats matai, tamsta. Visi kunigai nuodėmklausyklose. Gerai, jeigu jiems patsiseks užbaigti iki vidurnakčiai.

— Ir, jeigu neužbaigtų klausyti?

— Tie, kurie gali, neliaus rytoj klause, kitiems Mišias laikant.

— Ir paskui?

— Paskui eis dalinti šv. Komuniją.

Laisvamanių rašytojas plačiai atvertomis akimis į jį žiūrėjo.

— Sakai, tie žmonės eis šv. Komunijos priimti?

— Na-gi kaip? O, tamsta?

— O, ne! Visai ne! Ar gi manai, kad tie žmonės į ją tiki?

— Matai, tamsta, kad tiki. Ar gi manai, kad juos kas čia botagu atveja? Visai ne! Visi patys liuosu savo noru sueina.

— Tai keista!

Zakristijonas pripratęs prie įvairių rūšių žmonių, juokėsi iš nepažįstamo, bet jam to neparodė.

Rašytojas vėl pradėjo:

— Bet gi kas metai vis mažiau ir mažiau žmonių eina prie šv. Komunijos. Ar gi ne tiesa?

— Ką? Mažiau prie šv. Komunijos?... Kaip tik priešingai. Aš niekad nemačiau taip daugel einančių prie šv. Komunijos, kaip dabar. Dešimts tūkstančių ostijų ne užteks iki Kalėdų.

— Dešimts tūkstančių!

— Na-gi taip. Da mes gyvename retai apgyventoje Paryžiaus daly. Mūsų parapijoje yra da keletas koplyčių, kur taip-gi dalinama šv. Komunija.

— Iš kur jų tiek atsiranda tų einančių prie šv. Komunijos? — užklausė smalsiai laisvamanių rašytojas.

— Iš kur? Gerai nežinau, bet man rodosi, kad persekiojimas tiesiog skatina ir traukia katalikus prie šv. Komunijos, na, o paskui, tai popiežiaus išduotasis dekretas apie dažną šv. Komuniją.

— Koks dekretas?

— Sakau, kad popiežiaus dekretas apie dažną šv. Komuniją tiesiog pritraukia tūkstančius ir tai vis naujus.

Laisvamanių rašytojas nejučiomis sugniauzė rankas. Tai buvo liepto galas. Il-

giau nebegalėjo valdyti dirksnių. Tai pasakyta jam ir tai jam, kurs tris syk į savaitę skelbdavo savo skaitytojams, kad "Sarto" panaikino Bažnyčią.

Zakristijonas, pastebėjęs jo neramumą, tarė:

— Nenusiminkie, tamstėle, tai tik mažmožis.

Tą ištaręs, zakristijonas skubinosi prie savo darbo, o raštininkas likosi vienas.

Įniršimas jį apėmė. Jis smeigė akis į žmones it prisirengęs būtų spiauti jiems į veidus. Protas ar baimė sulaikė jį nuo to. Rūstybę laikė savyje, betgi keikte keikė. Aiškioji tiesa, stojusi jam į akis, apkvailino jį. Jis matė, kad jo kova prieš Bažnyčią yra bergėdžias darbas. Jo raštai nė nepažeidė tikinčiųjų. Jis ir jo laikraštis nesuardė Dievo įstatytos Bažnyčios. Nieko jis nebegalėjo daryti. Ir visi jo manymai buvo vien tik sapnas.

Išėjo iš bažnyčios lyg nebylis, nuilsęs, piktas. Žmonės vis dar ėjo bažnyčion. Augštai dangus švietė žvaigždučių milijonais. Netikėtai jo piktumas perėjo, ūpas išsigiedrėjo. Kitoms mintims atėjus ir pats jautėsi kitokis; pagalios gan padoriai tarė:

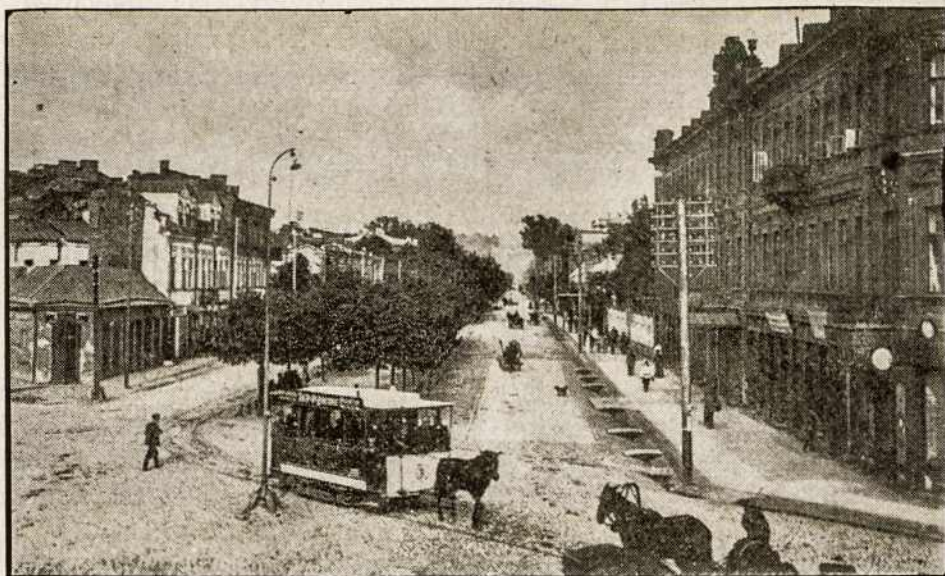
— *Tu, Nazarieti, pergalėjai!*

Meilė.

Tikroji meilė yra rami, kai vasaros naktis, gili, kai jūrė, pastovi, kai kiekiausiasioji uola, brangi, kai auksas, tyra, kai ašara, žavi, kai muzika, šviesi, kai saulė skleidžianti neapimamas srioves spindulių.

M.

KAUNAS. Lasvės alėja.

Lasvės alėja rusams mūsų kraštą valdant buvo vadinama Nikolaevskij prospekt. Laisvės alėja yra gražiausia Kauno gatvė ir čia yra įžymiausias valdžios ir organizacijų įstaigos.

A. Matutis.

Gerasis Ganytojas.

“Aš esmi geras ganytojas ir pažįstu manąsias ir mane manosios pažįsta”.— ŠV. JONAS.

TALIJOJE 1885 m. vasara buvo labai šilta, nepaprasta. Žmonės iš seno neatminė panašių karščių. Dienos buvo taip kaitrios, jog kiekvienas stengėsi, kiek galėdamas, aprubežiuoti savo darbą rytmečiais.

Taip gi ir vyskūpo namuose, Mantuy'e, visi atsikėlė labai anksti, nes, kuomet katedros laikrodis išmušė penktą ryto valandą, Jo malonybė vyskūpas Sarto inėjo į savo užsiėmimų kambarį. Kad ir buvo ankstyvas laikas, vienok tas Bažnyčios kunigaikštis buvo jau atlaikęs šv. Mišias ir dabar turėjo keletą valandų, kad atsiduoti studijai ir užbaigti raštą.

Dievotai pažvelgęs į kryžių, kurs kabavo virš jo biūro, vyskūpas atsisėdo į savo ke-

dę ir netrukus įsigilino į didžias knygas, rods, visai užmiršdamas šį pasaulį. Tokia me tylėjime, praslinkus kelioms valandoms, durys tyliai prasivėrė ir inėjo vyskūpo sesuo. Išrodė, kad jis visai netėmijo, o gal visai jos nematė. Sesuo pirmiausiai pradėjo lyg tvarkyti ką tokio, kad atkreipus dėmesį į jos esimą. Ir, kada pamatė, kad tas negiluoja, tuomet ji pradėjo pamažu tuksėti ir, kuomet tas nepagalbėjo, pagalios ji pradėjo kosėti. Tiktai dabar vyskūpas patėmyjo priežastį, ir maloniai į ją atsikreipė.

— Ką-gi, Rože, pasakysi? — užklausė ramiai.

— Rytoj, Juozeli, sekmadienis; tai gi, daug žmonių norėtų prisitarti prie šv. Sakramentų, — pasigirdo netikėtas atsakymas.

Nustebęs vyskūpas pažvelgė į seserį.

— Ką-gi tavo pasakymas reiškia? — užklausė.

— Atėjo koks tai žmogus iš Goito ir nori pasikalbėti, — atsako patenkinta, kad atsiekė tą, ko norėjo.

— Tai paliepki jam ateiti į vidų; juk gi žinai, kad aš priimu kiekvieną, — tarė vyskūpas pasikeldamas.

Rožė atsitolino ir tuš-tuojaus pasirodė koks tai pilietis; susiturėjo ties durimis ir raivė rankomis didelį, apskritą skriblių.

— Ko pageidauji, mano prieteliau? — užklausė meiliai vyskūpas.

— Kunigaikšti, vyskūpe, mūsų pilyje... blogai yra, — pradėjo pertraukiančiai kalbėti pilietis, matyti iš baimės, nes visas drebėjo.

— Kas gi tokio? Meldžiu manim užsitikėti ir atvirai pasakyti. Jeigu galėsiu, tai noriai pagalbėsiu.

— Taip, kunigaikštis vyskūpas gali pagalbėti, — kalba pilietis pasidrasinęs. — Tad gi meldžiu: mes nuo ilgesnio laiko neturime dvasinės paramos. Mūsų klebonas jau senas ir serga; kartais atlaiko šv. Mišias, o kartais sergantis visai negali. Pamokslo negirdėjome jau nuo kelių mėnesių ir, jeigu norime eiti prie šv. Sakramentų, tai turime eiti keletą mylių į kitą parapiją. Del to tai visa mūsų parapija kenčia. Ar gi negalima būtų, kad mūsų klebonas gautų į pagalbą kokį jauną kunigą?

— Tikrai gausite jauną kunigą, bet tikrai kuomet įšventinsiu naujus kunigus, pirm to visai negalima. Bet gi tuo tarpu... — užsimintijęs vyskūpas valandėlę žiūrėjo prieš savę... — tuo kartu šitam sekmadieniui duosiu jums pagalbon vieną kunigą. Tas kunigas pribus da ši vakarą, klausys išpažinties, o rytoj pasakys pamokslą. Galite tikrai tikėtis.

— Ačiū, nuoširdžiausiai ačiū! — tarė meldžiantysis. — Bus tai didis nudžiugimas, kuomet pranešiu parapijonams.

— Dabar likitės su Dievu, mano prieteliau! — kalba vyskūpas, — stengkitės visi į pamaldas pribūti, kad kunigas nerastų tuščios bažnyčios.

Nuoširdžiai dėkodamas pilietis prasišalino, vyskūpas gi linksmutis grįžo prie savo knygu.

Žaibo greitumu išsiplatino Goito pilyje žinia, kad kunigas, vyskūpo pažadėtas, jau pribuvo ir klauso išpažinties nuodėmklausykloje. Seni ir jauni skubinosi į bažnyčią atlikti savo priedermes. Kunigas klausė jų išpažinties iki vėlyvai nakčiai, o anksti rytą tas pats kunigas vėl sėdėjo nuodėmklausykloje. Įdomu gi buvo, kad niekas nematė to kunigo veido; tiktai tada jis apleido nuodėmklausyklą, kuomet visi žmonės išėjo iš bažnyčios, o jeigu koks da pribuvo, tai kunigas jo laukė, kad išpažintų savo nuodėmes. Kuomet susirinkdavo žmonių priimti šv. Komuniją, tai pribūdavo senas, sergantysis klebonas, kad išdalinti šv. Komuniją tikintiems.

Taip prabėgo pirmutinės rytmečio valandos ir prisiartino sumos laikas. Beveik visa pilis ir iš kitur pribuvusieji dievobaimingi žmonės susirinko, kad išgirsti pamokslo. Su įtempimu visų akys buvo atkreiptos į zakristijos duris, pagalios gi atsidarė ir svetimas kunigas, augštas, prazilusiais plaukais ir šviesiomis akimis prieš juos pasirodė. Lengvu judėsiu jis įlipo sakyklon, reikšmiai peržvelgė visus ir pasigirdo išdidus jo balsas, aiškinantis Evangelijos žodžius.

— Aš esmi geras ganytojas! — suskambėjo klausančiųjų ausyse.

Visi domiai klausėsi kunigo žodžių, reiškiančių didelę Išganytojaus meilę. Kaip gilią reikšmę ir malonų įspūdį suteikė tie žodžiai žmonėms, tai galima buvo patėmyti iš nepaprasto jų domėsio, tosios tylos ir dievotumo, kurs žymėjosi jų veiduose net iki pačiai pamokslo užbaigai.

Po dievmaldystės užbaigai susirinko parinktieji piliečiai, vietos viršininkui pirminkaujant, prieš kleboniją, kad visų piliečių vardan padėkoti svetimamjam kunigui.

Tas pilietis, kurs buvo pas vyskūpą Sar-to su meldimu, kad duotų kunigą, taip gi buvo jų tarpe; jis visuomet šnekus, nūn gi buvo naiviai tylus ir užsislėpęs savyje.

— Anzelmai, del ko pasidarei toks tylus? — užklausė jo kaimynas, lengvai suduodamas į pečių.

Užklaustasis tiktai nulenkė galvą ir sušnabzdėjo:

— Jeigu tad žinočiau; jeigu tad žinočiau.

— Ką tokio nori žinoti? — įsimaišė ir viršininkas į kalbą.

Anzelmas prilenkė galvą prie klausančiojo ausies ir tylomis tarė:

— Norėčiau žinoti, kaip tas svetimas kunigas vadinasi?

— Ir del to tai esi toks slaptus? — kalba viršininkas. — Tad, sveikas, jo paties paklauskie.

— Bet gi, klausykite, dalykai nėra taip prasti, kaip atrodo, — tarė tyliai Anzelmas toliaus. — Tas svetimas kunigas yra labai panašus į Jo Malonybę kunigaikštį vyskupą.

— Ar tas tikra tiesa?

— Taip, ištikrųjų.

— Ir tu tai manai?

— Taip, aš tai manau.

— Tai didesnė garbė del mūsų. Turime sužinoti... Eisime gi, — atsiliepė viršininkas į kitus. — Eisime dabar pas tą kunigą, kad jam padėkavojus.

Klebonijos viduje pasitiko juos senas klebonas, bet svetimo kunigo, svečio, nebuvo su juomi.

— Mes norime padėkoti atsilankiusiam kunigui; kur jis yra? — užklausė viršininkas, kuomet stoji prieš kleboną.

Senis klebonas meiliai nusijuokė.

— Vėlai pribuvote, — kalba jis į juos. — Tas kunigas jau išvažiavo.

— Išvažiavo? — pasigirdo klausimas.

— Ar gi tai galima? Juk mes stovėjome prieš klebonijos duris.

— Tas kunigas tai užmatė ir norėjo prasilenkti su jūsų dėkone. Išėjo iš klebonijos šalinėmis durimis... Žiūrėkite ten, matote, kaip įsėda į karieta.

Prie tų žodžių klebonas parodė į gatvę, kurioje tūlame atstume judėjo karieta ir netrukus pranyko užsisukime.

Nustebęs viršininkas atsikreipė į seną kleboną ir meldė:

— Bent pasakykite, kaip tas kunigas vadinasi?

— Kunigas Juozas.

— O kaip jo pravardė?

— Negaliu pasakyti.

— Ar gi klebonas norėtų prieš mus užslėpti?

— Visai ne!

— Betgi, pasakykite, maloniai meldžiame.

— Visai negaliu, mano prieteliai. Geriau eikite į namus ir neklauskite manęs. Ką galėjau, tai pasakiau; jis vadinasi kunigas Juozas.

— Klebone!?

— Eikite, eikite! — meldė klebonas pradėdamas lyg rūstauti ir beveik stūmė prie durų. — Jūsų meldimui negaliu užgana padaryti ir daugiau nieko negaliu pasakyti.

Nepatenkinti ir murmanti jie išėjo. Jie labai norėtų žinoti, ar Anzelmas ištikrųjų gerai matė ir manė. Ir sumintijo ant rytojaus pasiūsti įgaliotinius į Mantuy'ą, kad persitikrinti: ar ištikrųjų vyskūpas Sarto juos aplankė. Vienok, kada jie pribuvo į vyskūpo gyvenimą, vyskūpas taip užimtas buvo kitais svarbiais reikalais, jog visai neturėjo laiko juos priimti ir įgaliotinai išreikšė padėkonę jam vien tiktai per vyskūpo padėjėją. Jie matė vyskūpo paveikslą, kybantį ant sienos ir tuojau pažino ir persitikrino, kad tai tikrai vyskūpas Sarto, o ne kas kitas buvo tuo kunigu, kurs pasakė pamokslą ir atlaikė dievmaldystę jų parapijoje... Ir paliko jie jam prižadą visados likti dėkingais.

Vyskūpas Sarto 1894 m. apleido Mantuy'ą, kad persikėlus į Veneciją, kaipo kardinolas patriarka. Jeigu visoje vyskūpijoje jo didžiai gailėtasi, tai Goito pilyje dvigubai atjautė tą netekimą.

Rugpiučio 4 dieną 1903 m. pasklido žinia, kad kardinolas Juozas Sarto liko išrinktas popiežium. Neapsakomas nudžiugimas apėmė visą Goito apielinkę ir jie nusprendė suteikti dovaną Šventajam Tėvui, kaipo dėkingumo ženklą. Ilgai tarėsi, kokia būtų dovana geriausiai paskirti, pagalios gi visi sulygo, nes senas viršininkas, kurs da viršininkavo, sumanė puikią mintį ir tuč-tuojaus nutarė įvykdinti tą sumanymą.

Pusmečiui praslinkus, susirinko visi Goito pilies gyventojai prieš bažnyčią, kur buvo išstatyta dovana del popiežiaus, pirm

negu ją pasiuntė į Romą. Buvo tai paminklas, nulietas iš sidabro, perstatantis Gerąjį Ganytoją, o paminklo apačioje buvo iškalti šie žodžiai:

GERAJAM GANYTOJUI PIJUI DEŠIMTAJAM — *Dėkingi Goito piliečiai.*

Myliu Ją.

Tasai tėvynės nebemyli
Keno krūtinėj širdis tyli —
Kam žuvo tautinė siela,
Nors buvo Lietuvai miela.

Kas bijo tako erškėčiuoto
Ir plieno kardo nubučiuoto,
Žilosios mūsų praeities, —
Tam laisvė Lietuvos nešvies.

Bet man yr' lemta Ją mylėti, —
Saldu visad' už Ją kalėti
Kalėjime mažais langais
Prie jo ginkluotais net sargais.

Kas mielas rytas, vakarėlis,
Kaip gimsta, gęsta spindulėlis,
Ir šviesą uždengia naktis,
Aplanko mielosios viltis.

Už Ją, už Ją nebēr' pavojaus!
Juk aš esu sūnum artojaus,
Kuris tą žemę nubučiaavo.
Ne kam kitam juk užčiučiaavo

Mane matutė — sengalvėlė
Artojaus sūnų — artojėlį
Ir mokė žemę pamylėt,
Kuri žadėj' mane penėt.

Už tai kad Ją aš pamylėjau
Ir šviesą, laisvę jojon sėjau
Uždėjo geležies grandis
Ir užkalė tvirtai duris.

—Supūk, tu,—sako—čia, švietėjau,
Liuosybės Lietuvai nešėjau!
O Jos laisvė tuomet nušvis,
Kaip miręs kūnas o atgis!

Ir vos paspėj' tasai klajūnas
Ištart žodžius, kaip štai Perkūnas
Jį trenkė gilumon gelmės,
Kur amžiasis, amžiasis jis ilsės.

Ir mūsų slėgiama krūtinė
Atsikvėpė liuosiau,—grandinė

Sutrūko! Keltis po mirties
Jai užgimė Žvaigždė Vilties.

Ir auga, plėčias jaunas diegas,
Pražysta aromato žiedas, —
Jo kvapas dvelkia ant jaunos
Tėvynės mūsų Lietuvos.
O kaip saldu tarp aromato,
Vien žmogaus širdis tepasako!
Kodel Ji brangi ir miela,
Lietuvi, pats suprask siela.

Antanas.

19—7—20.

Tylūs Žmones.

Egipte yra paminklai — mumijomis vadinami. Jų šalti veidai, sučiauptos lūpos amžiasis kalba — apie žmones, jų kultūra ir t. p.

O mūsų dienosose sutinkame vaikščiojančių mumijų. Žiūrime joms į veidus ir iš jų daug išskaitome. Jei jos pačios kalbėtų, gal daug mažiau pasakytų. Gerai, kad jos tyli.

Įdomus gyvenimas tarp mumijų.

M.

Širdžiai Neramuolei.

Įsimylėjus širdis jautriomis stygomis prabiła...

Nurink, neramuole! Lyg tu nenujauti, kokių atbalsiu tau tavo mylima širdis atliepia...

Širdis teieško draugo širdies, o atsi-traukia nuo tos, ką be atbalsio.

Lašas.

Ibis.

KUNIGAS.

(Mūsų Gdynės Vaizdeliai.)

(Perspausdinti draudžiama).

(Tęsa iš "V." No. 12-jo).

III KURSAS.

Vienodai-ramiai slinko seminarijos gyvenimas, gerokai įsikniaubęs į kasdieninės dienotvarkės vėžes. Akimirksniu prabėgo trys pirmieji mokslo mėnesiai; vyresnieji auklėtiniai nemažiau turėjo darbo už pirmamečius, todėl, kad pradėta daugiau žiūrėti į ateitį, negu kartoti atsivežtuosius vasaros meto įspūdžius. Tiesa, spalio mėnesį prisidėjo viena-kita ilgesnė pamaldumo praktika, kalbėjimas prokarčiais šv. Rožančiaus, bet šiaip-jau svarbesnių permainų nebuvo. Žiūrint rytais į apniūkusį, lietingą dangų, į tuščius laukų plotus, į krintančius, pageltusiuos medžių lapus, į Nemuno vagą, kuri gausėne sauja žiurstė vandens sriovę, jautėsi gamtos atsisveikinimas su gražiuoju vasaros metu, nelyginamai naujoko-seminaristo vaidentuvėje keitėsi praeities vaizdai su daugybe sumanymų-svajonių, nes ir gamta ir jo dvasia vienodu žingsniu artinosi žiemos link...

Kadangi seminarijos auklėtiniui į miestą tegalima išeiti tik ytin svarbiais reikalais, k. a. pas gydytoją, aplankyti sergantį, ir tai tik su kitu draugu, kurį dažniausia nurodo inspektorius, todėl siuvėjas, batsiuvis, kepurininkas ir šiaip jau smulkmenų prekėjas, turėdami sutikimą perdėtinių, atsinešdavo savo "skarbus" į seminariją.

Vyresnieji, žinoma, pirkdavosi, taisydavosi kas tinkama, kartais perspėdami naujokus, kartais tiesiog paragindami pirkti reikalingiausių mažmožių.

Visų-šventė buvo nebetoli: pirmamečiai draskė pirštais pakaušį, rinkdamiesi medžiagą "pirmajai sutanai", kurią pradėdavo dėvėti normališka laikais nuo lapkričio mėnesio pirmos dienos. Ar visiems ji buvo vienodai lauktina, vargu bau taip, bet mūsų ginimų-spėliojimų, o kitas gal manė, kad jis

gerasis Jonelis be abejonės laukė tos dienos alpstančia džiaugsmu širdimi. Ir išties, labai keistai žmonės žiūrėdavo ketvergais į naujokus, kurie savo aprėdų įvairumu duodavo įspūdžio margavuodegės žibinkštės tarp juodųjų žvynių, bet su Visų-šventė tie margumynai išdildavo savaime, kadangi ir pirmamečių nebepažindavai, juodomis jupelėmis pasirėdžiusių, viršutinę lupą skustuvu apgramdžiusių.

Pirm negu pradėdavo nešioti kunigiškų rūbus, pirmokai vieną dieną sėdėdavo rekolekcijas ir lankydamo kvotimus kasdienių poterių lotynų kalba.

Visų-šventės išvakarėje sunešdavo kiekvienas savo sutanas į koplyčią, kur, laikant sukklus rankose, kapelionas jas šventindavo; vakarinių maldų pradžioje vienas seminarijos perdėtinių (dažniausia rektorius) pasakydavo keletą žodžių apie svarbumą ir reikšmę tos dienos, kurioje priimama kunigo rūbas. Kalbamuoju čia metu, berod's, kun. rektorius priminė, kad tą pačią dieną suėję dvidešimts metų, kada jis tą rūbą priėmęs ir ... "nepasigailėjęs"... Rektoriui prasiitarus — "nepasigailėjęs"... dauguma naujokų pabriežė jį savo atminty ypatingu būdu, logingai sumegsdami mintį, kad, priimant kunigo jupele, kartais galima esą kokiai gailėtis, — nors tą vakarą nebuvo daug laiko įvairių-įvairiausiems išvedžiojimams-spėliojimams: rytoj buvo įdomesnis, "pirmą kartą apsilvilkus sutaną"...

Besiruošiant pailsin, pirmamečiai pasidėjo aikštėn savo jupeles, kad ryto sulaukus nebegaīsuoti. Kokių minčių kupini jie sumigo, žinoma, negalima pilnai atpasakoti, gana to, kad dauguma jau minčia lakstė po tėviškę, kur, pradėdant nuo tėvų ir baigiant priešbažnyčio bobutėms, klierikas įnešė begalę rūpeščių, galvosukio, derinimų, prily-

jau pradeda naują gyvenimo erą, trečias — lipė mintimi jau prie teologijos daktarato laipsnio, manydamas jį būtina pasiekti, nes “dabar aš jau nebe tas, kas buvo...”, nors kuomi, tiesą pasakius, jis yra — nelaužė sau galvos...

Ryto metą, sugrįžus iš valgomąjo savo kambarin, vyresnieji draugai kiekvieną sveikino: kas paveikslėliu, kas pabučiavimu, kas rankos paspaudimu, užteks tiek priminus, kad naujokams ta diena tikrai buvo nepaprastu momentu, kurs ateity daug žadėjo sėkmės ir paramos iš geraširdžių draugų.

Kad toji diena naujokams, ištikrųjų, buvo nepaprasta, aišku savaime, kadangi ypatingas bažnyčios paprotis išskirti jaunimą, pasirįžusį tarnauti dvasios reikalams visuomenės tarpe, suteikiant jam savotišką, iš pirmųjų krikščionystės amžių paimtą, rūbą, labai daug naujų minčių bei nusistatymų paduodavo jauniems levitams rimtam apsvartymui. Nors patarlė — “non habitus facit monachum” ir teisinga, bet reikia būtina pripažinti ir tai, kad dvasiškio kunigo ar vienuolio rūbas, kad ir išlaukine forma, turi nepaprastą reikšmę gerų pobūdžių.

Kam teko lankyti anais laikais pasaulinės mokyklas Rusijos imperijoje, sutiks, manau, kad jose įvesta uniforma daugeliu atžvilgių sulaukydavo besimokinantį jaunimą nuo didesnės rūtinės pavojų. Taip, pvzd., mokinis uniformoje, vis tiek kurioje mokyklos klesėje jis būtų nebuves, negalėdavo eiti nė į aludę, nė monopolį (degtinės sądėlis), nė į kliūbus, nė į vakarus su šokiais lig pusiaunakčių, net ir teatruosna retkarčiais tebūdavo leista lankytis, juk ir daugiau miestuose esama pavojingų vietų... Be to da buvo nustatyta ir rekreacijos-pasivaikščiavimo tvarka: 8—9 valandą vakare jau garsiai skambėdavo gimnazijos varpelis, kad priminus visiems laiką pasivaikščiavimą pasibaigus; nedėdieniais galima buvo tik lig 11 vakaro vaikščioti, o po vienuoliktos, net iš kinematografų reikdavo eiti namo, nežiūrint į tai, ar programą teko peržiūrėti, ar ne.

Jeigu jau ir pasaulinėse mokyklose buvo pripažinta svarbiu reiškiniu mokiniams nešioti uniformą, kuri primindavo kiekvie-

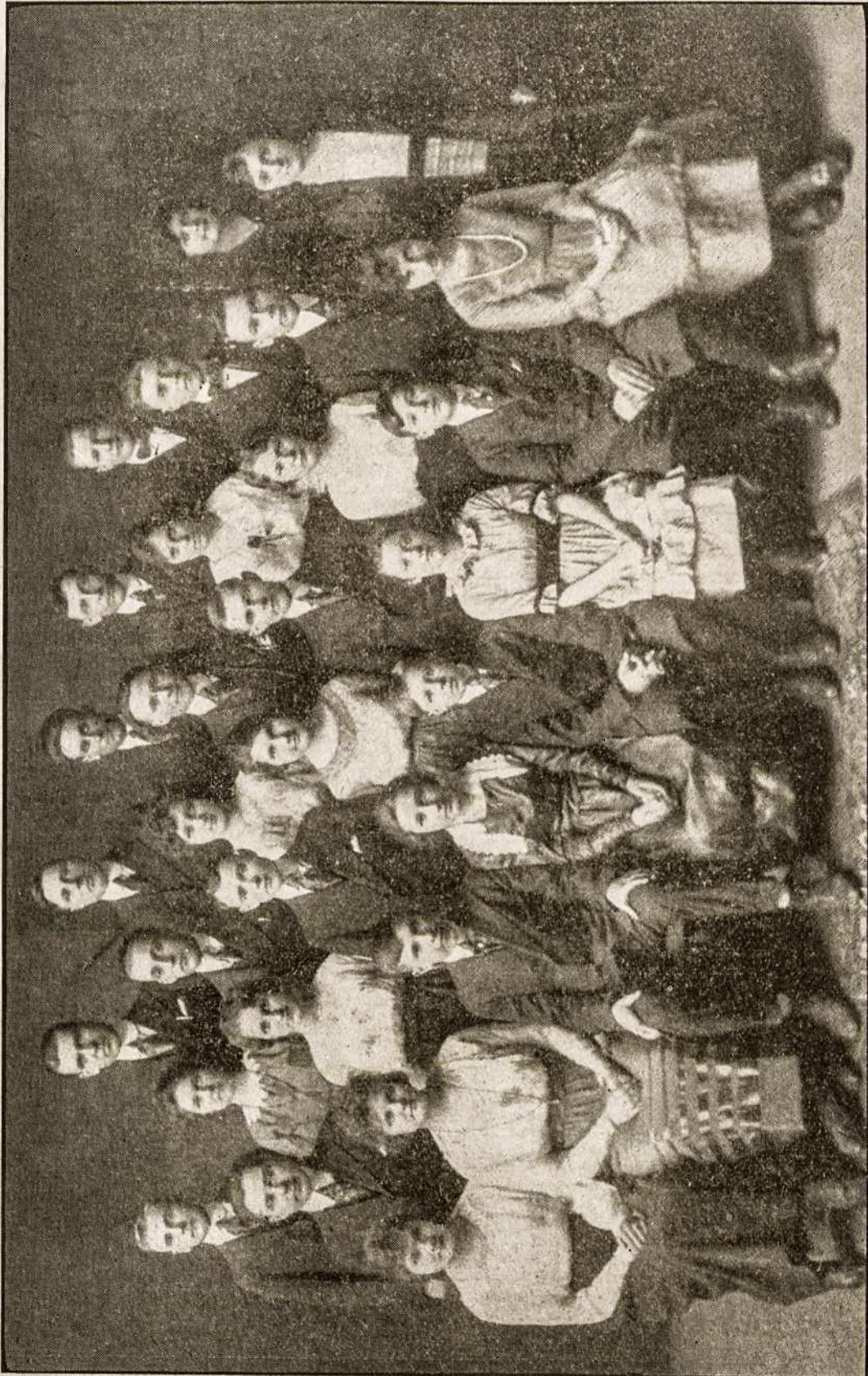
name žingsnyje kur kas eina, ar ką daro, tai neabejotinai daugiau pasakydavo jaunam lėvitui juodoji jo jupelė. Savo bute mokiniai galėjo skaitytis sau ponais, o jaunutis lėvitas priešingai — visur, visados, su kiekvienu žmogumi kalbėdamasis turėjo prieš akis savo angelą-sargą — juodąją sutaną...

Galėjo, tiesa, pirmokai pasidžiaugti kad ir tuo, kad jau nebereikėjo jiems kaisti nuo pašaliečių, kurie įvairiausiai būdais kritikuodavo, einant per miestą pasivaikščioti, ar katedron, net ir pačioje Žemaičių katedroje, kur būdavo laike pamaldų atskirti nuo draugų, taip vadinamojoje galerijoje, kurią patys klierikai buvo praminę “vištinku”, arba, sekant rusų mokyklos atsineštieiems terminams — “kuriatnik’u”.

Nepaprastai malonų įspūdį palikdavo kiekvieno klieriko atminty tarnavimas pirmą kartą prie Šv. Mišių, su kunigu esant prie šv. Aukuro veik veidas į veidą! Nuo tos tad, kunigiškais rūbais apsilvilkimo dienos, prasidėdavo praktingas mokslas bažnytinių apeigų, kurios savo turiningumu, įvairumu, tikslu ir išlaukine grože, galima sakyti, stovi aukščiau už visas ceremonijas, kokias tik yra kada civilizuotas pasaulis turėjęs. Nuo stabu, kuomet pasaulinės tvarkos kaitaliojimas dažniausia maino net ir išviršinę savo pobūdžių formą, Katalikų bažnyčia, it toji uola, traukia minių akis į vieną neišsėmiama ir nesėstančią sutartinę — harmoniją, tik, dėja, visuomenė, ypač modernė, to nemato, arba teisingai tariant, nenori matyti, nes neįsigilina į jų reikšmę. Kodel taip yra, klausį pats nustebęs, ir atsakai tuojaus — mums da stoka kultūros, suprastos pilnoje to žodžio prasmėje!?, — taip jau prieš kelioliką metų yra pasakęs garsusis tiesos ieškotojas S. V Solovjev’as, tą patį ir šiandien galime pasakyti, prisiminus vokiečių darbus užimtose šalyse.

Priminsiu čia vieną, charakteringą prajovą, kurio liudininku buvau priverstas būti.

Kelioms savaitėms susibrukus vokiečiams P. bažnytkaimy ir užėmus bažnyčią sužeisiesiems kareiviams, klebonas perkėlė nedėdieniais pamaldas į senojo vienuolyno so-

L. VYČIU 51-ma KUOPA, SHEBOYGAN. WIS.

dną, kur tam kartui priruošdavo altorių ir laikydavo už parapiją šv. Mišias. Suprantama, kad vokiečiai, daugumoje liuteronai, čia pat beslankiodami, turėjo progos matyti mūsų nuskriaustų žmonių ašaras, kurias jungė su šv. Mišių maldomis. Čia-tai ir pasirodė vokiečių "kultūringumas", nes, nekalbant jau apie prastus kareivius — bolševikus, jų gydytojai, karininkai ir kiti karo valdininkai, grūsdavosi prie minios žmonių su pypkėmis dantyse ir su kepurėmis, nors rugsėjis buvo šiltas ir vieta patogi, pavėnioj. Žinoma, neapseidavo be to, kad nepašiepus mūsų žmonių skurdo, nepasityčiojus iš pačių pamaldų, ar kitu būdu jų neiškoneveikus!... Tokis tai kultūros laipsnis matėsi vokiečių II Feldlazaret'o personalo 1915 metais!... Ir pasityčiojo-gi gražiai iš jų Vokietijos likimas 1918 m. 10 lapkričio...

Iš to galima padaryti sau pamokinančia išvadą, kaip neprotinga, negražu, tiesiog nekultūringa yra pašiepti bykoks tikėjimas ar apeigos, kad ir jų prasmė ir dvasia mums nesuprantamos.

(*Bus daugiau*).

"Dirva" ir "Naujienos".

Nelaiminga Clevelando "Dirva" pati nebežino ko griebtis. Viena sykį ji smerkia katalikų "klerikalus" — kunigus, kitą gi sykį ji iškelia nezalezninkų bambizus ir neva po tautybės priedanga ji platina lietuvių tėtę ir "susipratimą" žmonėse. Pastaruoju gi laiku "Dirvos" redaktorius, matyti, jau nebeteko akių šviesos ir ėmė platinti net bolševizmą "Dirvos" skiltyse.

Tad gi, pažvelgkime į "Dirvos" skiltis ir pažiūrėkime, kaip neregis jos redaktorėlis skelbia tą bolševizmą.

"Geriausią pavyzdį pasauliui parodys susipratę darbininkai, kurie dabar Rusiją valdo ir kurie panaikins visas kares...

"Jie pasaulyje įves laisvę, kaip dabar Rusijojej...

"Kada laisvi Rusijos darbininkai užkariaus pasaulį, tada ant visos žemės bus taika...

Dabar aiškiai pasirodo, kokios dvasios yra "Dirvos" laikraštis ir kas už jos stovi. Del to tai visai neįstabu, kad į savo skiltis deda juodašimtiškus raštus. Ypač Clevelande, kur "Dirva" išėina, žmonėse sėja nesusipratimą ir visokiais būdais trukdo darbuotę Lietuvos Laisvės gerovei ir labui.

Žinome ir kitą laikraštį, kurį manėme esant aršesniu net už pačią "Dirvą". Bet apsirikome. Jo skraistė yra socialistiška ir jis tarnauja socialistams. Vadinasi "Naujienos" — lietuvių socialistų dienraštis. To dienraščio redakcijos apžvalgoje randame aprašymą, ką Anglijos darbininkai mano apie Rusiją. Gerai būtų persimainyti mintimis ir paklaustyti, ką "Naujienos" turi pasakymui toje pat srityje, ką ir "Dirva" skelbia.

"Naujienos" rašo, kad Anglijos darbininkų delegacija, kuri aplankė Rusiją, savo pranešime paskelbė vos tik mažą dalelę tų vargų ir skurdų, kuriuos Rusijos žmonės turi kęsti.

"Pirmiausia, jie (faktai) aiškiai rodo, kad Rusijoje yra ne rojus, kaip skelbia bolševikų propagandistai, o baisiausias skurdas.

"Antra, jie (faktai) rodo, kad bolševikų valdžia davė žmonėms ne laisvę, o priespaudą. Ir ji naudojasi kiekviena nauja proga da labiaus padidinti tą priespaudą.

"Mums ("Naujienų" redakcijai) šitie dalykai seniai yra žinomi. Bet kada mes peikdavome Rusijos tvarką ir bolševikų valdžią, tai kai-kurie žmonės sakydavo, kad mes tikime kapitalistų melais ir bauriausiai keikdavo mus už tai. O štai dabar pasirodo, kad mūsų nuomonė buvo visai teisinga; ją patvirtina Anglijos darbininkų atstovai, mačiusieji Rusijos sąlygas savo akimis!

Taip tai rašo "Naujienos" — socialistų dienraštis. Bet, kurš tų dviejų laikraščių turi sveikesnį protą ir šviesesnes akis, lengvai gali atsakyti pats skaitytojas ir galop pareikšti, kad "Dirva" ir jos štabas tarnauja bolševikams, nes kitaip neskleistų bolševizmo dvasios neišmanėlių "Dirvos" skaitytojų tarpan.

Samata.

P. K.

Ateitininkų Judėjimo Uždaviniai Ir Idejiniai Pagrindai.

(Šiais metais suėjo 10 metų nuo įsikūrimo ateitininkų organizacijos Lietuvoje. Kad daugiau susipažinti su ateitininkų pasaulėžvalga ir idėjomis, perspausdiname iš "Ateities" sukaktuvių sąsiuvinio šį raštą. ("VYČIO" RED.).

Susipratęs, doras, kilnus jaunimas visuomet yra svarbiausia kiekvienos tautos viltis ir paguoda. Juo svarbiau mūsų tėvynei dabartiniais tautų teismo laikais turėti tinkamos dvasios ir tinkamų darbų jaunimo. Tiek daug permainų, palyginti su prieš karą buvusiu laiku, mūsų krašto padėty, tiek daug naujai atsiradusio darbo ir tai darbo atsakomybės pilno savo valstybę bekuriant, savo visuomenės gyvenimą laisvai beorganizuojant, jog jaunuoliui moksleiviui ir geriausiais norais ir didžiausios energijos nelengva prideramai susiorientuoti uolaus atsakomybę už tėvynės reikalus ant savęs imančio piliečio prievolėse ir užtektinai prisirošti prie tų prievolių lemto ėjimo. Jei gu kada, tai dabar jau turi būti aišku kiekvienam rimtai į gyvenimą žiūrinčiam moksleiviui naudingumas ir net būtinas rekalingumas moksleivių organizacijos darbuotės: bendro lavinimosi, bendros sielos nustatymo ir bendro pratinimosi ateities uždaviniais tiksliai atlikti. Norint, kad būtų tinkamais pagrindais visuomenės ir valstybės gyvenimas lemtai tvarkomas, reikia pirmučiausia, kad tas gyvenimas gimtų valstybės piliečių, visuomenės narių sielos gelmėse aiškiais, galingomis, dominančiomis idėjomis, energingai kilniais jausmais, troškimais ir pasiryžimais. Tasai jaunimas savaime tinkamai neįvyks, ypač tokių griežtų permainų įvedus pasauliniam karui į tautų ir visuomenių santykius.

Nenuostabu tad, kad šiandien ir paprasti moksleivių organizuotės uždaviniai daug kuo savotiškai turi atrodyti, o nepaprastam laikui atėjus, privalo būti kreipiamos akys į lig šiol bent užtenkamai nepriprastus dar-

bavimosi plotus. Paprastiems ir nepaprastiems darbams daug kame ir idejiniai moksleivių organizuoto darbo pagrindai tenka giliau ir plačiau apšviest ir net praplatinti.

Įsiziūrėkim, kad ir mažą valandėlę, bent į kelis svarbesnius mūsų moksleivių ir jų organizuotųjų uždavinius ir darbuotės idėjinius pagrindus.

1. Proto lavinimas, mokymasis tai visiems aiškus moksleivio uždavinys. Taigi, ir ateitininkų obalsiuose mokslas randa sau prideramą vietą. Mokytis reikia kad būtų kam naudingai paimti visuomenės ir valstybės gyvenime tokios vietos, kur be tam tikro mokslo pasitenkinti negalima. Mokytis reikia, kad būtų kam paskui darbas varyti mokslo srity, nes be pažangos moksle negalima ilgesniam laikui ir apskritai kultūros pažanga ir kitose visuomenės gyvenimo šakose. Proto lavinimas ypatingai patinka žmogui, nes protas viena žmogaus ypatybių, kuri charakterizuoja žmogaus prigimtį. Mokslas ypatingai reikalingas šiais skelbiamo demokratingumo laikais, kad įstengtum prideramai atlikti svarbias sąmoningo piliečio prievoles, kad mokėtum tinkamai pasinaudoti didelėmis laisvo piliečio teisėmis. Mokslas ypač reikalingas šią gaivinamos lygybės, laisvės gadynę, kad padėtų kitiems lemtai suprasti savo asmens vertybę, tikrai jaustis, nekliudant taupumui ir neišmanyti, iš tikro laisvu, pagarbos vertu už savo pilietinių pareigų supratimą ir atlikimą piliečiu. Proto gilesnis ir platesnis skaidrinimas ypač šiais laikais reikalingas ir tam, kad mūsų visuomenės gyvenime reikalingas solidarumas, laisvės idėjos nepažeidžiant, įgyti kaskart tvirtesnį ir labiau žmogaus

prigimčiai tinkamą pagrindą. Kuo daugiau bus bendrumo pagrindinėse visuomenės gyvenimo tiesose, tuo daugiau bus sutarimo visuomenėje, tuo bus vaisingesnis bendras darbas. Tiesa žmones jungia, klaida skiria. Tiesos turinys, prigijęs atskirų asmenų sielose, palengva savo pavidalu nustato jų gyvenimą ir tuo būdu yra stipriausias ryšys visuomenėje. Tiesa aiškiai sieloje šviečianti ir energingai gyvenama, turi daugiau už viską jėgos žmonėms sutaikinti, surasti kaskart daugiau bendrų reikalų, suprasti kaskart geriau svarbumui draugėje laikytis, bendrai džiaugtis ir kentėti. Mat, kai mes įsigilinam į kokios tiesos turinį, tada mes joje nesijaučiam, kaip kokiame uždarytame tamsiame kambary: tiesa neturi sienų, neturi svajojamų nepereinamų ežių; jei mes giliai įsigyvenam kokioje tiesoje, tad tuojau pamatom jos sąryšį su kitomis tiesomis, apie kurias pirma nebuvome nė galvoję. Taigi kuo bus daugiau žmonių mylinčių tiesą ir mėgstančių proto gyvenimą gyventi, tuo kaskart daugiau rasis solidarumui stipraus pagrindo, o esant gyvenimo rūpesčiuose įgrūdintai valia, ir geriaus eis visuomenės gerovės ir kultūrinės pažangos reikalai.

Baisiausia visuomenės liga, aiškiausia degeneracijos žymė — tai indiferentybė principų srity, nesirūpinimas tiesų teisėmis, atskiro žmogaus ir draugijų visuomenės gyvenime.

Nėsant bendrų tiesų ryšio, nėsant bendrų principų, visuomenės santikiai remsis įnoriais, geiduliais, brutalinės jėgos pagrindais; tada neseks kitaip smerkti silpnesnio skaudimo, nesitenkinti esama padėčia ir aspiruoti prie pažangos, kaip tik remiantis nepastoviu asmens išpūdžiu, fantazija, subjektinga pažiūra; bet tai nepavydėtinos ir menko orumo instancijos; pripažinti bendrų principų, bendrų tiesų vertę, tai pripažinti, kad pirmučiausia turi teisės gyvenimą tvarkyti, nurodymus duoti *protas*, bet ne jo tik klausyti privalančios žemesnės mūsų gyvenimo jėgos.

Dažnai tenka išgirsti priekaištų, kad bendrų nusistojusių principų nėra ko taip vertinti, kad tai kenkia laisvės, iniciativos interesams, kurie esą už viską brangesni visuomenei.

Bet tas priekashtas reiškia tik nepajėgimą ar nenorėjimą giliau pažvelgti į vartojamų žodžių, ypač obalsių, idejinį turinį. Imkim laisvę atskiram žmogui. Reikia čia laisvę skirti nuo savavaliavimo. Laisvė tikrai labai gerbtina žmogaus gerybė, kai ji savo decizijoje normuojama proto pažinta tiesa, kai tuo būdu žmogaus valia išreiškia tiesai pagarbos, pripažindama jos vertę. Taigi svarbiausia vieta žmoguje pridėra tiesai: laisvė turi savo vertės iš to, kad dėl jos tiesa gauti žmoguje ne mekaninį, bet dvasinį pagerbimą. Be to, laisvė turi didelės vertės, būdama doros veiksmų sąlyga; bet ir doros srity svarbesnis už viską šviečia žmogaus gyvenimui *tikslas*, o jis išreiškiamas tiesa, ne laisve. Taigi, pagilinę laisvės idejos turinį, atrandame, kad ji žmoguje negalėtų lemtai egzistuoti, jeigu nebūtų sąryšio su tiesa, taip pat ir neturėtų savo vertės be to sąryšio. Kai dėl iniciatyvos, tai ir ji vertės neturi tiek, kiek ji yra sąryšio su rimtomis tiesomis, su idealais. Pagaliau daugiau tiesų pažinimas netik nesusiaurina iniciatyvos plotų, bet ir da labiau juos praplečia. Kaip žmogaus akiplotis, lipant į kalną, kaskart didėja, taip ir įgyjant tiesą ir ją sąmonėje gvildenant, pasirodo jos dugne visa eilė sąryšių su įvairiomis tiesomis ir kaskart didesniu skaičium sudominančių, prašančių spręsti klausimu.

Norint, kad visuomenėj kaskart plačiau įsigalėtų bendri principai, visai tuo nemanomama sakyti, kad būtų tik mekaniškas principų, tiesų minioms primetimas, be jų idejinio turinio pergyvenimo, be to turinio prigijimo jų dvasios gyvenime. Tiesa yra dvasinės srities dalykas, tad ir dvasiniu tik būdu ji tinkamai gali egzistuoti žmogaus sąmonėj. Mekaninis, ar neužtenkamai sąmoningas tiesų priėmimas nereikštų tikros sielų vienybės tiesoje, bet tik išorės lytį be dvasinio turinio. Svarbu yra piliečių dvasios, proto gyvenimo pakėlimas, patobulinimas, kad būtų jame gyvas supratimas visuomenės ir valstybės darbo reikalų, savo teisių ir prievolių, savo atsakomybės.

Ypatingai tai visa svarbu turėti galvoje, kad dabar tvarkomas savitas valstybės gyvenimas, kai kitokios sąlygos ir aplinky-

bės susidarė visuomeniniam darbui, kai da-
nėra tuose dalykuose rūtinios, mados, papro-
čių, kai visuomenės psichologija yra tokia,
jog dabar lengviau, negu kitokiais laikais,
bus suprantamas reikalas statyti sielose ide-
jiniai pagrindai rimtos valstybinės ir visuo-
meninės pažangos ir veikiau į raginimus prie
šitos rūšies darbo bus tinkamai reaguojamas
ypatingai kilnaus jaunimo miniose. Da-
bartiniam kultūros gyvenimui taip plačiai
išsiskojus vis delto, žinoma, nelengva tai
(mūsų inteligentams) padaryti. Bet tikrų
demokratinų idejų tinkamas įsigalėjimas
reikštų tokią aukštą visuomenės sutvarkymo
stadiją, jog verta del to pašvęsti, kiek galint
kuodaugiausia, savo pajėgų ir laiko, kad
verta mūsų moksleiviams prie to darbo vi-
somis galiomis ruošti ir pratintis.

2. Ateitininkų idejinėje plotmėj atatin-
kamą vietą, žinoma, turi *krikščionių tikėji-
mas*. Tikėjimo reikalas turi vidurinį, gyvą
sąryšį ir su mokslo reikalu žmogaus gyveni-
me. Norint mat sutvarkyti savo žinios apie
pasaulį, nusistatyti sąmoningai prasmę ir
tikslas savo gyvenimui, tenka susidurti su
giliausiais pasaulio ir gyvenimo klausimais,
kuriuos sprendžia ir tikybos, ir tik krikščio-
nių tikyba užtenkamai visiems aiškiai, pri-
einamai ir su reikalingu tikrumo tvirtumu
juos išsprendžia. Toliau, krikščionybė taip
suaugus su mūsų kultūra, jog kultūros pro-
blemos sprendžiant, jokiū būdu negalima ji
ignoruoti.

Ateitininkai tad teisingai brangiau už
viską laiko krikščionybę, tą prie kilnaus ide-
alizmo, prie tobulybės taip vaizdžiai ir ener-
gingai skatinančią religiją.

Pirmučiausia išmoksime tinkamiau ver-
tinti socialiniu žvilgsniu krikščionybę, jei-
gu pasistengsime suprasti, kad visuomenės
vertė pereina pirmuoju ruožu nuo vertės
josios narių, ypač doros srity. Svarbus,
žinoma, dalykas yra geras socialinio gyveni-
mo sutvarkymas, bet daug svarbiau kaskart
didesnis įsigalėjimas kilnumo, jautraus tei-
singumo, draugiškumo, atsidėjimo, nenuils-
tančio prie pažangos veržimosi asmenų sie-
los gelmėse. Kultūrinės vertenybės visuo-
menėje tai juk pirmučiausia jos idealų ver-
tė ir jų gaivinamosios jėgos stiprumas. Vi-

suomenė, kurioj užgesus kilniųjų idealų švie-
sa, nors ji būtų paveldėjus turtingą mate-
rialinę ir apskritai išorinę kultūrą risis ne-
sulaikomai į dekadentybės ir baisių visuo-
meninių kataklizmų pakalnę, taip, kaip ir at-
skiras žmogus, pertekęs turtu, stokodamas
dorinės energijos, virsta pasibiaurėjimo ver-
tu visuomenės tranu — veltėdžiu, šlykščia
baisenybe. Juo daugiau turtu, juo daugiau
išorinės pajėgos, juo daugiau reikia doros
jėgų, kad tas tinkamai sunaudotų, kad išsi-
saugotų dvasios sustingimo ir sumenkėji-
mo, kad išvengtų gyvenimo išstaigų ir sma-
guriavimų, kad išlaikytų sieloje liepsnojan-
čią svetimai nelaimei ir svetimiems reika-
lams užuojautos ugnį. Maža naudos iš so-
cialinių reformų, kai žmonių širdyse vieš-
patauja žiaurus savigumas, kai nenorima
suprasti, kad kiekviena teisė turi žmogaus
sieloje remtis *prievolės* supratimu ir jaus-
mu, kai nestengiama doros dėsniais geidulių
normuoti, kai nepajėgiama viešojo labo rei-
kalų aukščiau laikyti praktikoje už savo
asmens naudą. Taip, visuomenės vertė ir
kultūros pažangos žvilgsniu sprendžiant, pir-
mučiausia pareina nuo galingumo sąžinėje
ir širdy rimtų, kilnių, idealų, nuo sielos pa-
lankumo gaivinančių ir stiprinančių tuos
idealus jėgų įtakai.

Daugiausia mus prie kilnumo skatina,
ragina, galingomis doros sankcijomis verčia
krikščionių religija. Ji daugiausia turi prie-
monių, akstinų ištikimumui minėtiems idea-
lams palaikyti ir didinti. Niekur juk, pa-
vyzdžiui, su tokio orumo aureole neatmena-
mas svarbumas su savęs išsivadėjimu pa-
siskirti artimo gerovei, niekur su tokiau prin-
cipiniu griežtumu nesmerkiama šiošios ar
kitokios rūšies pasaulio galiūnų, kurie savo
galybe netarnauja silpnesnių Lrolių naudai,
kaip evangelijoje. Negali juk vadintis ti-
kru Kristaus sekėju tasai, kurio sielos jaus-
mai ir pažiūros, troškimai ir pasiryžimai
nenustatyti Kristaus mielai už žmonių di-
džiausius kentėjimus kenčiančio dvasia.
Tuo būdu pasiaukavimo reikalas vaizdin-
giausiai ir galingiausiai išreikštas ir įakcen-
tuotas kryžiaus religijoje. Kristus yra toks
neapsakomai malonus ir gailingas santy-
kiuose su silpnaisiais, vargšais, visada bu-

vo be pasigailėjimo savimi tik besirūpinantiems, artymo vargų ir reikalų nepaisantiems egoistams, viendieniams ir didžiukliams. Kam daugiau duota, iš to bus daugiau ir reikalaujama, ir mažiausias net artimui patarnavimas, moko Kristus, nepraeis be Dievo mokesnio; kalbėdamas apie paskutinį teismą, Kristus kaip pasmerkimo priežastį ypač pabrėžė — nesirūpinimą *artimui* padėti. Aštuonių palaiminimų prasmė ir dvasia, Kristaus pamokslas kalne, kur raginama prie didžiausios artimo meilės ir atsidėjimo — tie kad ir keletas tik broožų čia paminėtų iš evangelijos mokslo, aiškiai reiškia, kaip labai yra laiduotos prispaustųjų, nuskaustųjų, vargą vargstančiųjų teisės ištikimų Kristaus sekėjų sielose, kokia nepaprasta jėga pažymima taip kilnių idealų reikšmė ir jiems ištikimumo prievolė žmogaus gyvenime.

Krikščionybė nuolat ragina perimtos jos šviesa ir šiluma sielos žmogų prie nesitenkinimo pasiektais vaisiais, prie nuolatinės *pažangos* nuo to, kas yra, prie to kas turi būti per tą, kas gali būti. Šių dienų skeptingumo ir materialingumo prisigėrusioje atmosferoje tik religija įstengia užtenkamai kilnių idealų objektyvią vertę galimai parodyti, tik religija suteikia sielos pastangoms reikalingų gaivinamų jėgų ir motyvų. Tik krikščionių religija duoda užtenkamai tvirtą idejinį pagrindą ir kitiems ateitininkų obalsiams; tik krikščionių religija suteikia reikalingos šviesos ir jėgos tais obalsiais sekmingai tvarkyti savo gyvenimą.

(Bus daugiau).

Šviesos Spinduliai.

Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis

Žmogus sudaro valstybes, kovas veda, miestus stato, laukus aria, gaivalus pergali. Jis plačius sumanymus kelia ir savo įtekme daugumai gentkarčių palieka. Jis tūkstančiais pavidalų mainosi ir tūkstantį laimiu neša.

Jis savo degančią sielą dainose išpila; jis linksta tai šiaip, tai taip; savo neramiose svajonėse jis lekia, neriasi; iš jo lūpų nepaprastos kalbos tiška; jis drobinį palypto ir tas daile spindi; jis stygas užgautina ir jos žadinančiais jausmais virpa. Jis pasižiūri į save ir savo mintis skaitydamas jas užsirašo; jis žvelgia į pasaulį ir pasakoja apie gaivalus, iš kurių susideda.

Toks tai žmogus: pašalink jį arba laikyk jį prieš save; bet ką darysi su juo, nepalaikyk jį koku labiau dievišku ir šventu, arba koku išgama, kuom jis nėsas.

Kard. Newman.

Žmonija.

Tveriant žmogų, kaip Šv. Raštas sako, Dievas Bažnyčią statė ir džiaugės žiūrėdamas į šią draugiją—apribuotą, bet tobulą — susidedančią iš dviejų tyrų meilingų, paklusnių sielų, kurioms Jis pasitikėjo begalini gentkarčių eile, ištikima Jo žodžiui ir meilei. Žmonija ištikrųjų buvo Jo sužiedotinė, vartojant šv. Rašto kalbą, — sužiedotinė, kurią tveriant džiaugės, suteikiant jai tą daile, kurią Jis viens išmąstyti sugebėjo ir kurios angelai galėtų užvydėti. Jis tuomet jau matė tos dienos aušrą, kada jungiant Save su žmonija gamtos ir gyvybės susivienijimu, Jis tą Savo nuotaką padarysias, kurią nuostabiomis permainomis iškels į Dievišką būvį ir tikrąjį gyvenimą. Adomui ir Jėvai puolus, kuomet dieviški surėdymai sutriuškintais išrodė, amžina Meilė pirmu kartu didį Meilės pavyzdį parodė. Du kart didesniu malonumu atsikreipė prie Savo neištikimos nuotakos, prizadėdamas iš naujo pastatyti ją josios senoje linksmybėje, kuri stojus da labiau pageidaujama per tą gilų nusiminimą, kurį uždavė Jam josios nuopuolis.

M. J. Olliver, O. P.

Dievo Žodis Gamtoje.

Dievas slepiasi Gamtoje, kaip mintis nusizeminusio. balso žodyje; o mintis per nužemintą žodį, kaip širdies plakimas, duodantis ir užlaikantis gyvastį, gyva plaka, taip Dievas per Gamtą veikia kiekvienoje širdyje: nes Gamta, tai Jo žodis, taip nuosta-

biai danguje žvaigždžių raidėms parašytas, — žemiau žvaigždžių debesų abėcėlėse ir ant jūrių vilyse, ant žemės-gi ant visų gėlių, lapų, žolėse, augštuose medžiuose, u-

pėse ir ant akmenų tas žodis aiškiai parašytas, — palaimintas, kursai teisingai jį skaito ir supranta.

Kun. Ryan.

— Iš Centro Raštinės. —

RENGIMĖS PRIE SEIMO.

Šiuosmet mūsų Seimas bus Lawrence, Mass. — organizacijos lopšyje.

Pirmasai organizacijos kūrėjų susivaziavimas įvyko balandžio 27, 28 dd., 1913 m. Lawrence, Mass. Tuomet tą susivaziavimą (Seimą) reprezentavo vadinami jaunimo rateliai arba Susivienijimo Lietuvių R.-K. Jaunuomenės Federacija. Tame pirmame susivaziavime likosi išdirbti plenai organizacijos veikimui ir organizacijai duota vardas Lietuvos Vyčiai.

Dabar ir vėl važiuojame į Vyčių gimtinę svarstyti organizacijos reikalus. Šis Seimas parodys, kiek organizacija subrendo, kokis skaičius narių pasidaugino. Iš anksto sprendžiame, kad Seimas bus vienas įdomiausių, turiningiausių nutarimais. Tad reikėtų siūsti kodaugiausia delegatų. Tegū nė viena kuopa nelieta neatstovaujama. Seimo rengimo komisija, su gerb. kun. F. Virmausku priešakyje, veikia išsijuose. Jau iš anksto parūpino kambarius moksleiviams-delegatams, kad neturtingam moksleiviui nereiktų eiti į viešbutį mokėti kelius dolerius.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO RAŠTININKO FINANSŲ ATSKAITA UŽ BIRZELIO MĖNESĮ, 1920 m.

Organo Fondas.

Suma iš gegužės mėnesio 1920 metų	\$4,911.89
97 kp. Akron, Ohio	\$ 3.30
10 kp. Athol, Mass.	6.80
22 kp. Melrose Park, Ill.	2.00
20 kp. Nashua, N. H. (auka	

pagražinimui "V.")	15.00
26 kp. Worcester, Mass.	40.00
26 kp. Worcester, Mass. (už konstitucijas)	2.00
23 kp. Philadelphia, Pa.	24.00
6 kp. Hartford, Conn.	2.00
32 kp. Kingston, Pa. (už klišę)	8.50
38 kp. Kenosha, Wis. (už klišę)	10.00
38 kp. Kenosha, Wis.	2.00
1 kp. Montello, Mass.	9.70
13 kp. Chicago, Ill.	48.00
A. Urbon	3.00
Per birželio mėnesį įėjo	\$ 176.40
Pridėjus sumą	\$5,088.29

SPAUSTUVĖS FONDAS.

(Aukos)

Suma iš gegužės mėnesio	\$3,496.52
5 kp. Chicago, Ill.	\$21.25
Jurgis Aliulis, (narys 11 kp. iš Homstead, Pa. dovanojo paskolą)	10.00
Per birželio mėn. įėjo	\$31.25
Viso aukų spaustuvės fondan ligi liepos 1, 1920 m.	\$3,527.77

KARDO FONDAS.

Suma iš gegužės mėn.	\$716.07
5 kp. Chicago, Ill.	\$25.00
Viso Kardo Fonde ligi liepos 1, 1920 m. įėjo	\$741.07

V. Rūkštalis,
Centro Raštin.

Pastaba: Nuo Centro Izdininko aplaikiau įeigų birželio mėnesio, kuomet jau buvau šią atskaitą sutvarkęs, t. y. liepos 19-tą

dieną. Tai tos įeigos bus liepos mėnesio atskaitoje.

V. R., C. R.

REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI
"VYTIS".

Gerbiamieji:—

Šiuomi prašome siuntinėti "Vytį" ir kaip turinčius istorinę reikšmę pirm to išėjusius numerius, ypatingai nuo 16 vas. prašome taipgi atsiūsti Lietuvos Valstybės Knygynui, už ką būsime labai dėkingi.

Valst. Centr. Knyg.
Vedėjas E. Volteris.

Baland. 22 d. — 20 m.

No. 40, Kaunas.

VI. Reklaitis ir A. Jasinskaitė,

L. Vyčių 51-mos kp. (Sheboygan, Wis.) nariai ir uolūs vietinės kolonijos darbuotojai. V. Reklaitis, buvęs kp. protokolų rašt. dabar yra korespondentu ir daug veikia scenos dalykuose.

Jonas Kairis,

Lietuvos Vyčių 19-tos kuopos, Baltimore, Md. narys, daug pasidarbavęs minėtai kuopai. Teatra-lio skyriaus pirmininkas.

WILKES BARRE, Pa.

Lietuvių Diena.

Gavome "The Wilkes Barre Record", išėjusi liepos 6-tą dieną. Jame aprašoma 7-tos lietuvių metinės Dienos minėjimas.

Programa buvo įrengta Valley View darže. Dalyvavo apie 10,000 žmonių. Ankščiau laikyta šv. Mišios už šios apielinkės lietuvius, kritusius kare tarnaujant po Suv. Valstijų vėliava. Toliau sekė kalbos, žaidimai, įvairios lenktynės, imtynės ir kas ir už ką dovanas gavo. Po pietų Lietuvos Vyčiai (kokios kuopos—nemini. "V." Red). išlošė basebolininkų žaisle su Knight of Columbus 7 prieš 2.

Minėtas laikraštis įdėjo tris iliustracijas, vaizduojančias ristynes, Lietuvių dienos rengėjus, bėgikus ir šiaip atsižymėjusius programe.

Smagu iš šalies žiūrėti, kaip Pennsylvanijos lietuviai, ypač jaunimas, gyvenanti Wilkes Barre, Scranton, Pittston ir gretimų apielinkių nesigaili triūso įrengti kas

metas pramogas, kuriomis gražiai pasireklamuoja svetimtaučiams, kelia tautiečių susipratimą ir da padaro gausią auką Lietuvos labui.

Laikas būtų ir kitų kolonijų lietuviams tokias dienas rengti. Geriau būtų nuo smulkių pramogėlių susilaikant, energiją ir pastangas pašvesti turinčioms daugiau prasmės ir vertės.

“THE LITHUANIAN BOOSTER”. No. 6, June, 1920.

Turinys: 1) Lithuania; 2) Success; 3) Vilnius; 4) Hunting; 5) The Radziwills; 6) Populatin; 7) My story; 8) Suffrage; 9) Campaign; 10) Just between us; 11) Recenzija knygelės “Attilos siaubimas lietuvių kraštais”;

ilustracijos: 1) Lietuvos žemlapis; 2) Vilniaus miesto atvaizdas.

“The Lithuanian Booster” redaguoja ir leidžia Tamas Shamis, amerikietis lietuvis patrijotas. Laikraštėlis visuomet turiningas, duodas daug žinių apie Lietuvą. Už tad kiekvieno lietuviu priedermė remti laikraštėlį jį prenumeruojant ir padedant jam siekti tikslo, tai yra, kodidžiausio išsiplatinimo tarpe svetimtaučių. Kaina — 10c. egzempliorius.

PREKYBA. Organas Lietuvių Prekybos Bendrovės.

Gavome No. 1-ą, išleista už gegužės mėnesį, ir No. 2-ą išleista už birželio mėnesį.

“Prekyboje” daugiausia rašoma apie prekybą; teikiama informacijų apie Prekybos Bendrovę, jos veikimą. Dedami paveikslai įžymesniųjų Bendrovės darbuotojų.

DRAUGAI.

Bankininkas: Tai jau perdaug! Kaip Tamista drįsti landžioti po mano kambarius?!

Elgeta: Nepyk, ponas bankininke, juk esava draugais...

Bankininkas: Ką? draugai?...

Elgeta. Žinoma, juk abu renkava pinigus. Skirtumas tik tas, kad Tamista renki antrą milijoną, tuo tarpu aš vargstu su pirmuoju.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

Pinigai jau priimti.

Tautos Fondo pasiūstieji pinigai “Moterų Katalikių Sąjungai Kaune” jau gauti. Žemiau paduodame gautąjį padėkos laišką nuo L. K. M. C. T. Kaune, liudijantį, kad pasiūstieji Tautos Fondo \$5,000.000 arba 357.142 markių jau priimta. T. F. Raštinė, skelbdama šį padėkos raštą, tikisi, kad visi daromi užmėtinėjimai kas link pasiuntimo minėtos sumos išnyks ir gerbiamos Amerikos lietuvaitės rems T. Fondą padvigubinta energija.

Liet. Kat. Mot. D. Taryba,
Kaunas, Gegužės 27—20, No. 80.

TAUTOS FONDUI AMERIKOJE PADEKA.

Dideliu dvasios pakėlimu Lietuvių Katalikių Moterų Draugija reiškia giliausios padėkos Tautos Fondui už suteiktą L. K. M. Draugijai taip gausią pinigine pašelpą tokioje sunkioje valandoje, kada Europos karo aplinkybės visiškai buvo išardę ir sutrukde jos veikimą.

Ačiū Jūsų ištiestai broliškai rankai, mes iš naujo galime įstatyti veikimą į tinkamas vėzes ir pasekmingai varyti kultūros darbą atgimstančios Lietuvos Tėvynės gerovei.

M. Draugelytė-Galdikienė,
L. K. M. Dr. Centro Pirmininkė.
O. Stulginskienė, Sekretorė.
M. Ruškytė, Kasininkė.

— o —

PRANEŠIMAS.

Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jersey Apskričio susirinkimas bus rugpiūčio August 15 d., 2-ą val. po pietų, šv. Kazimiero parap. salėje, 147 Montgomery St., Paterson, N. J.

Atstovai teiks is laiku ir gausingai dalyvauti šiame svarbiame Apskričio susirinkime.

J. V. Žerolis,
Apskričio pirm.

Moksleivių Dr-gija-Fondas "Ateitis".

Telšiai, birželio 15 dieną, 1920 m.

Redakcijai "Vytis",
Chicago, Ill.

GERBIAMOJI "VYTIES" REDAKCIJA!

Norėdamas bent kiek susipažinti su Amerikos jaunimo draugijomis, su jos nariais, sumaniau kreiptis į "Vytį", kad jis kiek patarpininkautų, arba sutiktų užmegsti ryšių su Žemaitijos jaunimu, kuris taip mažai teturi žinių iš Amerikos jaunimo draugijų veikimo.

Labai pagailėtina, kad Telšiuose nemačiau niekur nei vieno "Vyties" numerio ir iš to spėju, kad tarp Amerikos ir Lietuvos-Zemaitijos jaunimo yra labai silpni ryšiai.

Jei "Vytis" sutiktų turėti artesnių ryšių su Telšių jaunimu (Kanklių, Ateities ir Pavasario draugijomis), tai galėtų vieni antriems paduoti ranką ir iš vieno darbuotis.

Drauge su šiuo laišku siunčiu Telšių moksleivių draugijos Fondo įstatus. Jei rasis iš "Vyties" narių norinčių sušelpiti Žemaitijos neturtingus moksleivius, teaukoja kokį centą.

Be to prašau, jei kaip nors galima siuntinėti mano adresu "Vytį". Pasistengsiu užsimokėti tokiu būdu, kaip nurodysite. Šis "Vyties" egzempliorius turės apeiti visą Telšių jaunimo ratą.

Tuom kartu su Diev! Laukiu atsako.

P. Sūdžius,

Mokinys Telšių gimnazijos

VI klasės.

Adresas:

P. Sūdžius,

Telšiai; Gimnazija.

LIETUVA.

"ATEITIES" ĮSTATAI.

A. Fondo tikslas.

§ 1. Šelpiti besimokinančią neturtingą moksleiviją, gerinant medžiaginį jos būvį.

B. Fondo veikimas.

§ 2. Fondas teiks neturtingiems moksleiviams paskolų.

§ 3. Jaunuomenė, paskolinusi pašalpos, per nekuri laiką gražina paskolas į Fondą; gražinti pinigai bus šelpimo šaltinis sekančiai kartai.

§ 4. Darbo plotas — Lietuva. Centras Telšiuose.

§ 5. Fondas turi visas juridines organizacijos teises.

C. Fondo šaltiniai.

§ 6. Narių mokesnis ir visuomenės aukos.

§ 7. Gražintosios atgal gautosios iš Fondo aukos.

§ 8. 10% skyrių metinių pajamų.

§ 9. Vakarų, loterijų, paskaitų, koncertų, spausdinių pelnas.

D. Fondo laikymas.

§ 10. Ligi 2000 (dviejų tūkstančių) auksinų pinigai laikomi Fondo išdininko, o kas virš minėtos sumos, padedama į finansinę įstaigą kiekvienam pareikalavimui.

E. Draugijos sąstatas.

§ 11. Tikrieji nariai — visi moksleiviai ateitininkai, moką 6 (šešis) auksinus metams.

§ 12. Garbės nariai — žymiai pasidarbavę Fondui, išrinkti jais visuotino susirinkimo, arba įmokėję metinio mokesnio 50 (penkias dešimtis) auksinų.

§ 13. Nariai šelpėjai — įmoka metinio mokesnio 20 auksinų.

Past. 1. Paliuosuoti negalinčius užsimokėti tikruosius narius gali Fondo Komitetas.

Past. 2. Rinkti aukas ir užrašinėti narius gali tik asmenys, turį Fondo Komiteto įgaliojimą. Už kiekvieną auką ir nario mokesnį įgaliotas asmuo išduoda kvitą su antspauda "Telšių Moksleivių Draugija "Ateitis".

F. Tvarka draugijon įstoti ir išstoti.

§ 14. Nariai įstoja draugijon užsimokėdami nario mokesnį užrašant įgaliotam Fondo Komiteto asmeniui.

§ 15. Nariai, nesilaiką įstatų, Fondo Komiteto nurodymų, skaitosi iš draugijos išstoje.

Past. Nepatenkinti Fondo Komiteto nutarimu turi teisės skūstis visuotinam Fondo narių susirinkimui.

G. Visuotinas narių susirinkimas.

§ 16. Visuotinas susirinkimas teisėtas dalyvaujant 1-3 (vienam trečdaliui) Fondo narių. Nurodyta tvarka susirinkimui neįvykus, antras iš eilės skaitosi teisėtu neatsizvelgiant narių skaičiaus.

§ 17. Visuotinas susirinkimas šaukiamas metuose kartą; didžiam gi reikalui esant ir dažniau.

§ 18. Visuotinus susirinkimus veda rinktas prezidiumas ir rašydamas visus nutarimus į protokolą, kurį liudija Fondo Komitetas, Revizijos Komitetas ir 3 (trys) dalyvaujantys asmenys.

§ 19. Kiekvienas narys turi teisės duoti užklausių, reikalauti apyskaitų ir įnešti sumanymų.

§ 20. Kiekvienas narys gali balsuoti tik už savę.

§ 21. Renka slaptu balsavimu: Fondo Komitetą iš 5 narių ir papildymui jo 2 nariu; Revizijos komisiją iš trijų narių.

Past. Fondo Komitetą renkami pilnateisiai nariai.

§ 22. Svarsto ir užtvirtina Fondo Komiteto apyskaitą.

§ 23. Svarsto visus Fondo dalykus turinčius principinės svarbos ir tt.

Past. Partijų ir politikos ginčai neleidžiami.

H. Fondo Komitetas.

§ 24. Fondo Komitetas: a) renka iš savo tarpo pirmininką, sekretorių ir išdininką; b) netekęs kokio nors nario renka į jo vietą iš papildinių jų narių.

§ 25. Fondo Komitetas yra pildomasis organas. Jis: a) priima, tvarko įplaukas ir reguliuoja išlaidas, b) išduoda paskolas ir išieško jų gražinimo, c) daro aktus, sutartis Fondo reikalais, d) kuopliausiai skelbia idėją, e) prižiūri įstatų pildymo, f) šaukia visuotinus susirinkimus, g) duoda visuotinam susirinkimui pilną metinę apyskaitą iš įeigų ir išlaidų, paskolų stovio, narių skaičiaus ir viso Fondo veikimo.

§ 26. Fondas turi savo antspaūdą.

J. Revizijos Komisija.

§ 27. Revizijos Komisija kontroliuoja Fondo Komiteto apyskaitų teisingumą.

K. Paskolų išdavimas.

§ 28. Paskolos išduodamos neturtingiems, gabiems mokslui ir doriems mokiniam, norintiems tęsti pradėtą mokslą.

§ 29. Paskolos esti ilgam ir trumpam:

a) ilgam — kurios nėra gražinamos lig vienu metų.

b) trumpam — kurios gražinamos už metų ar ankščiau.

§ 30. Paskolas ilgam išduoda Fondo Komitetas, gavęs iš reikalaujančio paskolos vekselį, pasirašius skolintojui ir dviem liudininkams; paskolos trumpam — gavęs iš reikalaujančio paskolos raštą, užtikrinantį skolos gražinimą, kurį liudija du asmeniu.

Past. 1. Prie paskolų turi pirmenybę tikrieji nariai.

Past. 2. Paskolos išduodamos be nuošimčių. Išlaidas, raštus darant, moka skolintojas.

Past. 3. Nepilnamečiams paskolos išduodamos liudijant dokumentą dviem Fondo nariams.

L. Paskolų gražinimas.

§ 31. Paskolos ilgam gražinamos mokslą išėjus ilgiausia per 10 (dešimt) metų, skaitant nuo mokyklos apleidimo dienos kartu ar dalimis.

M. Skyrių steigimas.

§ 32. Kiekvienoje vietoje, kame atsiranda nors penki asmenys sutinką su "Moksleivių draugijas Fondo "Ateitis" įstatais, gali steigti skyrių (tais pačiais įstatais).

§ 33. Skyriai siunčia centrui 10% metinių pajamų.

§ 34. Visuotiname Centro Fondo susirinkime gali dalyvauti skyrių atstovai.

§ 35. Skyriai duoda Centro Fondo Komitetui metinę savo veikimo apyskaitą.

N. Įstatų keitimo tvarka.

§ 36. Visuotinas Centro Fondo narių susirinkimas 2-3 (dviem trečdaliais) balsų gali pakeisti Fondo "Ateitis" įstatus.

O. Fondo likvidavimas.

§ 37. Jei Fondas "Ateitis" likviduotūsi, tai jo turtą visuotinas susirinkimas, o jo nesant, Fondo Komitetas paskiria kokius nors krikščioniškai moksleivių organizacijai. Likviduojantis skyriui, jo turtas tenka Fondo Centrui.

Telšių moksleivių draug. Fondo "Ateitis" Steigimo Komitetas:

Pirm. P. Sudžius.

Sekretorius A. Tylanis.

— 0 —

PRIE L. V. NAUJOS ANGLIJOS APSKRİČIO PROTOKOLO.

"Vyčio" No. 11-me buvo L. Vyčių Naujos Anglijos Apskričio susivaziavimo protokolas. Skaitant, patėmyta apleistų dalykų.

1). Buvo sveikinimas iš L. Vyčių 2-ros kp. Lewiston, Me.; 2). Sveikinimas iš "Darbininko", per A. Kneizį; 3). Buvo renkama Apskričio valdyba.

Šitų dalykų protokole nėra. Geistina, kad Valdyba juos įrašytų.

O. Z. Bugailiūtė, atstovė.

BLOGAME PADĖJIME.

— Vai, varge, vargeli, ką aš bedarysiu? Apakau. Akių šviesą praradau, — dejuoja dr-gas Karpis, bolševikų laikraščio redaktorėlis.

Pagalbon šaukiasi savo bendramintį draugą Šmoliūną, akinių pritaikintoją, pasivadinusį "daktaru", kurs atsako, pareikšdamas:

— Gaila; mano pačio akys yra kreivos. Negalėdamas savųjų pats išsigydyti, tau gi, bičiuli, negaliu "primačyti".

Ir abudu, svyrudami, suaimanavo:

— Vai, varge, vargeli, ką mudu bepradėsiva?!

A. iš P.

Tai bent sanitariška vieta.

Lietuvis (į lenką): Juk nėra sveika laikyti kiaušes pirkioje.

Lenkas: Jau dvidešimts metų kaip laikau kiaušes pirkioje, o da nė viena nepastipo.

Kas Jaunimo Veikiama.

CHICAGO, ILL.

Iš L. Vyčių Chicagos Apskričio pusmetinio susirinkimo.

Paskutinis susirinkimas buvo liepos 11-tą dieną šv. Petro ir Povilo par. svet. West Pullman, Ill.

Atidaryta malda. Delegatų buvo apie 40.

Peržiūrėjus mandatus, pasirodė nesama 13-tos kuopos atstovų. 13-ji kuopa jau iš eilės į kelis Apskričio susirinkimus nesiučia atstovų. Nutarta, kad Valdyba parašytų laišką užklausiant priežasties nesiuntimo atstovų ir nesilaikymo vienybės bei disciplinos.

Pikninko rengimo komisija skaitė raportus. Raportai nebuvo galutinai apdirbti ir užbaigti. Kai kurie asmenys nesirūpina ankščiau ir laiku priduoti atskaitas ir pinigus už parduotus tikietus. Apskritai imant, šiemetinis Apskričio pikninkas duos virš 100 dolerių gryno pelno.

Metinio išvažiavimo raportai. Komisija praneša, kaip ir ką veikė. Atstovai reiškia įspūdžius. Vieni skaito šių metų išvažiavimą vienu gražiausių, pilnu gyvumo, gražių įspūdžių, kiti nupeikia tvarką, užmėtinėja rengimo komisijai kaltės už neišdirbimą plėnų išvažiavimo vedime.

J. Vilimas, Apskričio pirmininkas, daro pranešimą apie Apskričio Chorą. Choro pastarame susirinkime, neišrinkus valdybos, o buvusiai atsisakius eiti pareigas, liko nutarta choro reikalus pavesti Apskričio žiniai ir jo valdybai. Apskričio valdybai reiks sušaukti choro susirinkimą ir rūpintis choro reikalais tol, kol nebus išrinkta pilna atsakomoji choro valdyba. Apskričio susirinkimas, apsvartęs šį pranešimą, pareiškė nuomonę, kad nuo šiol choras būtų pilnoje Apskričio globoje ir kontrolėje. Apskričio valdyba įgaliota sušaukti choro narių susirinkimą apkalbėti išvažiavimo klausimą. Choras kas met įrengdavo smagius išvažiavimus, tad, be abejo, įrengs ir šiuosmet.

Apie Vyčių Seimą. Visų-pirma išrinkta komisija surašyti Apskričio nutarimus ir įnešimus 8-jam Seimui. Komisijon įėjo: Ig. Sakalauskas, Pr. Zdanus ir M. Zujus. Kuopoms palikta teisės savarankiai paruošti nutarimus ir įnešimus ir priešseiminiame Apskričio susirinkime juos pristatyti. Paskui svarstyta, kaip kodaugiausia atstovų nusiūsti į 8-jį Seimą. Iš Chicagos, be Centro 3-jų narių, da manoma apie 3 narius iš kuopų išsiūsti. 5-ji kuopa atstovu jau įgaliojusi Pr. M. Jurą. Kitos kuopos tariasi atstovus siūsti susidėję.

Sekančiais metais nutarta įrengti du pikninku. Vieną National darže birželio mėnesyje, antrąjį

Garden darže rugpiūčio mėnesyje. S. Šimulis, išdininkas, įgaliotas daržus nusamdyti.

Apskričio valdyba išduoda pusmetinio veikimo raportus. Žodžiu išdavė pirmininkas J. Vilimas, vice-pirmininkas Pr. Zdanus, raštininkė Z. Mastauskaitė; išdininkas S. Šimulis raportą paskaitė iš knygų. M. Zujus, Talentų izdo pirmininkas, pranešė raportą apie Izdo darbuotę. Šį bertainį dramoms mokykloje gauna diplomą Justinas Balsis, kiti nariai irgi sparčiai žengia prie savo tikslo. Kai kurie nariai išreškia nuomones, kad sekančiais metais Talentų Izdas turėtų praplėsti savo veikimą. Reikėtų atsižvelgti ir į kitas dailės sritis, ne vien į dramą, kaip tai — į dainos ar muzikos. Raportų reikale padaryta nutarimas, kad Apskričio raštininkė ir išdininkas savo raportus paskelbtų organe.

Sekančio, priešseiminio, susirinkimo laiką ir vietą palikta pagarsinti valdybai.

Susirinkimas baigta malda.

Atstovas.

— 0 —

LAWRENCE, MASS.

Kas pranoks?

Vietinis šv. Pranciškaus parapijos, Lawrence, Mass., klebonas kun. F. A. Virmanškis ir L. Vyčių 8-jo Seimo rengėjai dirba tąja minčia, kad padarius kodidžiausią įtaką į moralį gyvenimą ir pelnius \$1,000.00 L. Vyčių organizacijai spaudos reikalams. Gi iš L. V. kuopų reikalaujama, kad jos pasiūstų bent 100 delegatų į 8-jį L. Vyčių Seimą. Ateitis parodys, ar Lawrenciečiai laimės, ar L. V. kuopos. Yra viltis, kad tūkstantis suplauks milžiniškame priešseiminiame išvažiavime, rugp. 22 d. Methuen, Mass. Delegatų taipgi tikimės turėti daugiau, negu kitados, nes kas nenorėtų pamatyti L. Vyčių organizacijos lopšio? Bet jeigu L. V. organizacijos kuopos atsiliktu nuo Lawrenciečių, tai Lawrenceas turės pilną teisę reikalauti-įsteigti L. V. nuosavą spaustuvę savo lopšy, o ne kur kitur.

P. Briedietis.

— 0 —

CLEVELAND, OHIO.

Vyčių darbuotė.

Kas kart vis sparčiau ir prakilniau L. Vyčių 25 kp. ima savo darbu pasižymėti. Podraug Vyčiai ir savo darbuotojus kiek galėdami atjaučia, kas gerą įspūdį į kitus padaro.

Birželio 28 d. Vyčių susirinkime kun. A. Tamoliūnas skaitė paskaitą apie "Raseinių Magdę", kurioje nušvietė, kokios rūšies asmenys yra toms "Raseinių Magdėms" panašūs.

Vytis V. Runta pasakė atsisveikinimo kalbėlę. Kadangi V. Runta grįžta į Lietuvą, tai kvietė ir kitus grįžti į tėvynę ir jai dirbti. Vyčiai atsistojo, mu išreiškė atsisveikinimą ir nutarė atminčiai nupirkti dovaną.

(Liepos 1 d. V. Runta pasikvietė pas savę keletą artimesnių draugų dėl atsisveikinimo. Kiekvienas pratarė gražių linkėjimų. Nuo L. Vyčių 25 kp. i-teikta V. Runtai aukso žiedas. A. Banys, Tautos Fondo vardu įteikė puikią špilką, nes V. Runta daug dirbė T. F. 22 skyriuje ir L. Vyčių 25 kuopoje).

J. Matulaitis davė sumanymą sumesti keletą centų dėl našlaičių Kaune. Visi pritarė. Sudėta \$20.50. Pinigai įduota V. Runtai.

Nepaprastas L. Vyčių susirinkimas. Liepos 12 d. įvyko L. Vyčių gausingas pusmetinis susirinkimas. Prisirašė 11 naujų narių. Buvo įžymių svečių: Dr. J. J. Bielskis su žmona ir Vytė Z. Sakalauskienė iš Chicagos. Svečiai buvo sutikti gausių ranų plojimu. Dr. J. J. Bielskis, kaip Vyčių Centro Pirmininkas, pasakė agitatyvinę prakalbėlę. Vytė Sakalauskienė išreiškė Chicagiečių linkėjimus.

Susirinkimas buvo gyvas, rimtas nutarimais.

M. Š.

CAMBRIDGE, MASS.

Pažvelgus į mūsų organo "Vyčio" skiltis, kur rašoma "Kas jaunimo veikiama", ten randi korespondencijų iš įvairių kolonijų; ten aprašoma, kaip jaunimas — Lietuvos Vyčiai — darbuojasi katalikų ir tautos dirvoje. Nais trumpai pabriešiu ir apie vietos L. Vyčių veikimą. Ką Vyčiai veikė pirmiaus, pereitais metais, neverta minėti, tik pažymėsiu, ką jie veikia dabar ir ką mano veikti artymoje ateityje.

Birželio 15 d. bažnytinėje svetainėje L. Vyčių 18-ta kuopa laikė nepaprastą susirinkimą. Atsilankė kone visi nariai aptarti kuopos reikalus. Gražu ir malonu matyti tokis būrelis susipratusio lietuvių jaunimo. L. Vyčiai rimtai svarsto ne tik kuopos reikalus, bet ir visos organizacijos gerovę daboja.

Buvo išduoti įvairūs raportai. Iš raportų pasirodo, kad Vyčiai buvo įrengę keletą pramogų ir visose plėnė. Galima tad suprasti, kad L. V. užsitarnavo publikos atjautimo ir paramos.. Taipgi paaikškėjo, kad kuopos aktoriai su įvairiais vaidinimais aplenkė kitas kolonijas.

Vasarai užėjus, visos pramogos salėse liko uždarytos, o jų vieton rengiami pasilinksminimo išvažiavimai, piknikai, žaliuose dirvonuose.

Kad vasaros laikui praėjus Vyčiai da smarkiau griebtūsi už veikimo, suorganizuota Vyčių teatralis skyrius, prie kurio jau prisidėjo gabiausi aktoriai.

Taipgi L. V. 18 kp. vienbalsiai nutarė pirkti Lietuvos Laisvės Paskolos Boną už \$50.00. Kitų

vietos draugijų bei kuopų panašaus nutarimo kol kas negirdėti. Bekalbant apie Liet. Paskolą, prisiminta ir apie Aukso Karda, kad kuopos išpildytų savo kvotas ir kad Centro Valdyba pavarytų smarkesnę agitaciją Kardo klausime, kitaip L. V. sumanymą galės kiti įvykdinti, kurie pirmiaus driso visokius šmeiztus skleisti prieš Lietuvos Valstybės organizatorius ir vadus.

Vytis.

CHICAGO, ILL.

Kun. prof. Meškauskos priėmimas.

Kun. prof. Meškauskas, siustas didžiųjų Lietuvos krikščionių-demokratų organizacijų Amerikon, yra įgaliotas ir nuo jaunimo organizacijų — ateitininkų ir pavasarininkų.

L. Vyčių Chicagos Apskritis liepos 24-tą dieną Mark White Square parkučio salėje įrengė savybės vakarą tikslu priimti gerb. svečių kun. prof. Meškauską, išgiršti apie Lietuvos jaunimo judėjimą ir darbuotę.

Svečių buvo apie 200. Buvo tautinių žaislų ir šokių. Be to išpildyta gražus programos. Programą vedė V. Stulpinas. Visų-pirma dainavo J. Ramanuskas dvi daini. Abi puikiai išpildė. Jadvyga Urbiūtė, pianu akompanuojant sesutei Urbiūtei, grojo ungarų šokį. Sekė M. Zujaus kalba. Padėkojo svečiui už atvežtus sveikinimus ir linkėjimus Lietuvos jaunimo, varde Chicagos Vyčių sveikino gerb. svečių, o per jo asmenį Lietuvos ateitininkus ir pavasarininkus. Toliau kun. Meškauskas atsakė į iškeltą klausimą, kodėl Lietuvos jaunimo organuose yra liūdėsio, skudų atbalsio. Svečias ištare, kad tas liūdėsio ir dejavimai į literatūrą išplovē tik šiaip jau iš mados. Lietuvos jaunimas darbuose, mintyse ir širdyse nešioja kodidžiausio įsitikėjimo ir vilties ateities gyveniman.

Dainuoja Genavaitė Šidiškiūtė. Įstabi tai dainininkė. Metų apie 11-kos, balsas, poza jau it diktos dainininkės. Šita mergaitė-dainininkė dainuoti mokosi Lietuvių Bethoveno konservatorijoje po dailininkų Pocių priežiūra. Prie mūsų dainininkų skaičiaus galima drąsiai viltėti prisidėjimo naujos vienuotės. Kloties Genavaitei!

Dvi daini dainavo įžymioji dainininkė O. Pocienė.

Padaryta maža pertrauka užkandžiui. Užkandžiais buvo skanus kėksai, da skanesni nesvaiginami gėrimai, slyvos ir kitoki vaisiai.

Vėl kalba svečias. Apskritais bruožais pasakoją apie ateitininkus ir pavasarininkus, apie Lietuvos padėtį, apie santikius su kaimynais ir tt.

Seka Al. M. Račkaus kalba apie užmezgimą artiesnių ryšių su Lietuvos pavasarininkais ir ateitininkais, apie šelpimą Lietuvos moraliai ir materialiai.

Programo vedėjas dėkoja publikai už gražų užsilankymą, šeimyninkėms už puikų valgių sutaisymą ir mandagų patarnavimą ir tuomi programa užsibaigia. Suskamba pianas, publika apsuksa vieną kitą šokį. Apskričio choro vedėjas sukviatė dai-

nininkus ir labai žaviai dainavo "Kur bėga Šešupė" ir "Piauti linksmė".

Už vakaro įrengimą priklauso padėka rengimo komisijai: V. Stulpinui, A. D. Kaulakiui ir A. Benaičiui. Šis darbininkų triumviratas labai trumpu laiku suskubo visa tinkamai suruošti. Muzikalę dalį sudarė muzikas A. Pocius.

X.

— O —

AKRON, OHIO.

18 d. liepos buvo L. V. 97-tos kp. pusmetinis susirinkimas. Į susirinkimą atsilankė pasižymėjęs dainininkas J. Šeštokas iš Dayton, Ohio.

Vice-pirm. paprašius, svečias iškalbingai pratarė kelis žodžius, ragindamas kuopą prie didesnio pasišventimo dailės strityje. Pasižadėjo (jei gyvenšias Akron'e) organizuoti ir mokyti Vyčių chorą. Pirmininkui apleidus Akroną, dabar liko išrinktas L. V. 97-tos kp. pirmininku M. Kerbelis.

Nors mūsų Vyčių kuopelė ir buvo iki šioliai pasilikusi visuomenės darbuotėje (tam buvo sunkios aplinkybės), bet dabar reikia pasidžiaugti, kad įstoja šviesesnių ir prasilavinusių narių.

Akron'as tai bolševikų sostinė, tad lengva suprasti, kaip gali sektis Vyčiams gyvuoti.

M. R.

— O —

BALTIMORE, MD.

Birželio 28 d. vakare buvo pirmas Lietuvos Vyčių 19 kp. vasarinis susirinkimas. Užstojus karščiams, sekmadieniais gana smagu viešėti po parkus, kurių netrūksta Baltimorės apilinkėje, todėl Vyčiai susirinkimus laikys paskirtais pirmadieny vakarais, vieton sekmadienių.

Buvo svarstoma Vyčių pikninkas, kuris bus liepos 31 d. Bankert's Parke. Komisija raportavo, kad dalyku rūpinasi, ir kad pasekmės gan geros.

Iš priežasties išvažiavimo Lietuvon protokolų raštininko Vyčio Vlodo Pilinskio, jo vieton išrinkta Pran. Kenauskaitė.

Kadangi Vytis Vladas Pilinskis pirmininkavo literatūros skyriuje, jo vieton išrinktas Vytis Stanis Benešius.

Veikiančioj Komisijoj išrinkta Vytis Ant. Sekevičius užimti vietą Vyčio Vlad. Pilinkio.

Naujas narys įsirašė šį susirinkimą — Kazys Kudirka.

Teatralis skyrius rengiasi prie vaidinimo veikalo rudenyje. Nors da nutarė ką vaidins, bet jau apie keleta veikalų buvo svarstoma.

M. B. Pangoniūtė.

— O —

HOMESTEAD, PA.

Birželio 27 dieną L. Vyčių 11-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Įsirašė nauja narė — Rozė Stankaitė.

Kuopos raštininkė A. Aučiūtė pranešė, kad Lietuvos Laisvės Paskolos Bonas, pirktas už 100-tą dolerių, jau yra. Pranešus, iškėlė Boną augštin. Kilo gausus rankų plojimas.

Toliau kalbėta kas link L. Vyčių Pittsburgho Apskričio suvažiavimo. Paskutinis suvažiavimas buvo gruodžio mėnesyje, 1919 metų. Kuopa reikalauja, kad Apskričio suvažiavimas įvyktų. A. Aučiūtė, Apskričio raštininkė, pasižadėjo išpildyti kuopos nutarimą.

Nutarta įrengti išvažiavimą. Buvo manoma įrengti kartu su 46-ta kuopa Vandergrift, Pa., tačiau esant daug kliūčių, toks bendras išvažiavimas pasirodė negalimas. 11-ta kuopa tai apgailestauja.
Žilvitis.

— O —

SPRING VALLEY, ILL.

L. Vyčių 48-ta kuopa tinkamai apvaikščiojo metinę šventę — liepos 4-tą. Buvo svečių Vyčių iš Westville, Ill. Dalyvavo Vyčių choras, kuris dainavo lietuvių ir anglų dainas. Buvo įvairių žaidimų ir šokiai.

Bet įžymiausiu papuošalu buvo baseolininkų ratelis. Jis šiai dienai užsikvietė Springfield White Sox svetimtaučių ratelį. Vyčių ratelis, po smarkių imtynių, pralošė. Bet laimėjo virvės traukime.

Ši pramoga puikiai nusisekė. Ji sutraukė daug publikos, ją užinteresavo įvairumais ir lietuvių vardą išgarsino, paskui atnešė kuopai nemažai pelno.

Liepos 11-tą dieną gerai pavyko Vyčiams nugalėti lošime svetimtaučius Middletown, Ill. Liepos 18-tą dieną Vyčiams vėl pasisekė.

Springfieldo Vyčiai norėtų susitarti su Chicagos Vyčiais persigalėti, arba su svetimtaučių įžymniais skyriais. Jeigu būtų atsiliepimo, susisiekti bus žemiau padėtas adresas ir pasirašęs asmuo.

J. Miller,

(1713. E. Adams St., Springfield, Ill.).

Prierašas: su korespondencija, redakcijai prisiuntė iš anglų laikraščių iškarpas, kur taip-pat gan smulkmeniškai minėtos pramogos aprašyta. Vyrai springfieldiečiai, kad taip veikia! "Vyčio" red.

— O —

CHICAGO, ILL.

L. V. 24-ta Kuopa.

Nors 24-tos kuopos atletų būrelis nėra labai gausingas, jis vis-gi yra labai veiklus. Pereituose trejuose Chicagos L. V. Apskričio metiniuose išvažiavimuose šis būrelis užėmė labai įžymią vietą visose atletikos srityse. Taip-gi ir šiuosmet.

Liepos 5-tą dieną Beverly kalneliuose buvo L. V. Chicagos Apskričio išvažiavimas, kuriuomi visi Vyčiai patenkinti. 24-ta kuopa, matydama, kad jokių atletikos žaislų nebus, norėdama paskatinti kitus prie didesnio toje srityje veikimo, sumanė "indoor base ball" lenktynes. Nieko nelaukdama,

24-ta kp. pradėjo vykdyti šį sumanymą kviesdama 13-tos kuopos atletų ratelį stoti lenktynėse. 13-ta kuopa maloniai priėmė užkvietimą ir keletą minučių prieš antrą valandą prasidėjo energingiausia atletų "kova".

Iš pradžių rodėsi 13-ta kp. tikrai laimės lenktynes, bet išėjo, kad 24-ta kuopa laimėjo padarydama 8 "šuolius" — šešius daugiau, negu 13-ta kuopa.

Valio, 24-tos kuopos atletų būrelis! Lai jis plėtojasi ir savo pavyzdžiu kitus prie atletikos žaislų pritraukia.

Pr. iš Mickių.

— 0 —
ZINIŲ-ZINELĖS.

BALTIMORE, MD. Vyčių 19-ta kuopa išleido iš savo tarpo du nariu kovoti už Lietuvos nepriklausomybę. Abu apleido mus gegužės pirmose dienose draug su kitais Lietuvos Laisvės Sargais. Išvažiavo: St. Lietuvninkas — vienas veikliųjų Vyčių, veikiančios komisijos narys, taip-pat kuopos korespondentas; 2. Jonas Kaminskas, veikiančios komisijos narys, įžymus vietos darbininkas. Išvažiavę abu jau pranešė, kad stoja kariuomenėn. V. B. Pangoniūtė. — WATERBURY, CONN. Mūsų kolonijos lietuviai vis labiau ima interisuotis vertelgystės (biznio) srityje; ypatingai Vyčių ir L. D. Sągos nariai. Štai, kelios savaitės prieš, Petras Drevinskas atidarė gerą užkeigos vietą (22 So. Leonard St.), kur kiekvienas gali gauti šaldinio (ice-cream), skanių gėrymų, saldainių, pasiskaityti gerų laikraščių ir tt. P. Drevinskas yra geras lietuvis, rėmėjas Lietuvos reikalų, idejinių organizacijų narys. Užtad savi — pas savą. J. T. — PHILADELPHIA, PA. Liepos 11-tą dieną L. Vyčių 3-čia kuopa įrengė išvažiavimą. Dalyvavo 136 asmenys. Laikė pietų kun. J. Karalius pasakė gražią kalbą apie Vyčius, jų veikimą. M. Miklas, L. L. Paskolos bonų stoties išdininkas, kalbėjo apie Lietuvos padėjimą. V. Serbentas, koresp. — SHEBOYGAN, WIS. Liepos 12-tą dieną buvo L. Vyčių 51-mos kp. pusmetinis susirinkimas. Nutarta įrengti pikniką; rengimo komisijon išrinkta S. Reklaitis ir J. Bila. Piknikas bus rugpjūčio 1-mą dieną. Išrinkta naujas korespondentas — V. J. Reklaitis, o buvusį koresp. S. Čizauskaitę išvažiavo į kitą miestą. Vyčių koresp. —

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K.
ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SA-GOS.

"DARBININKAS"

eina utarninkais, ketvergais ir subatomis

Metams	\$4.00
Bostone ir apielinkėj m.	\$5.00
Užrubežų metams	\$5.00

"DARBININKAS"

242-244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Administracijos Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad "V." kompletų galima gauti "Vyčio" Administracijoje (3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.) Kompletan įeina virš 40 "Vyčio" numerių (visi 1918 ir 19 metų su keliais numeriais ir 1917-ųjų). Puslapių yra apie 1200. Kaina \$3.00. Ypatingai kreipiame dėmę į kuopas, kad jos "Vyčio" kompletus įgytų savo knygynams. Tuomi padidintų ir įturtintų juos stambia, įvairia, įdomia ir svarbia knyga. Norintieji įsigyti, pasiskubinkite.

"Vyčio" Administracija.

LIETUVIŲ KRIŠČIONIŲ DEMOKRATŲ
DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

KAINA CHICAGOJE:

Metams	\$6.00,
Pusei metų	\$3.50.

UŽSIENYJE:

Metams	\$6.00,
Pusei metų	\$3.50.

SUV. VALST.

Metams	\$5.00,
Pusei metų	\$3.00.

"DRAUGAS"

1800 WEST 46th ST. CHICAGO, ILL.

Savaitinis Laikraštis

"GARSAS"

Leidžiamas Susivienijimo Lietuvių R. K.
Amerikoje, išeina kas ketvergais.

Prenumeratos kaina:

Metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Užsienyje	\$3.00
Apskelbimų kainos ant pareikalavimo.	

"GARSAS"

222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063

Turinys "Vyčio" No. 14 {87}

I. Žiūrint ateitin. Tėvynainis	1 pusl.
II. Prie Lietuvos Vyčių 8-jo Seimo. L. V. Seimo Rengimo Kom.	3 "
III. Išdirbinių paroda Vyčių Seime. Presos Komisija	4 "
IV. Seimo reikaluose. J. Navickas.	4 "
V. Karžygio mirtis (eilės). Žilvitis.	5 "
VI. Kur rasi ramybę (eilės). Žilvitis.	6 "
VII. Muzikos klausant (eilės). Žilvitis.	6 "
VIII. Po atvira gamtos padange. M.	6 "
IX. XX-jo amžiaus Julijonas. A. Tamoliūnas.	7 "
X. Meilė. M.	10 "
XI. Gerasis Ganytojas. A. Matutis.	11 "
XII. Myliu ją (eilės). Antanas.	14 "
XIII. Tylūs žmonės. M.	14 "
XIV. Širdžiai neramuoliai. Lašas.	14 "
XV. Kunigas. Ibis.	15 "
XVI. "Dirva" ir "Naujienos". Samata.	18 "
XVII. Ateitininkų judėjimo uždaviniai ir idejiniai pagrindai P. K.	19 "
XVIII. Šviesos spinduliai. A. K. Tauragis.	22 "
XIX. Iš Centro Raštinės: a) rengkimės prie Seimo; b) finansinė atskaita.	
V. Rūkštalis, C. R.	23 "
XX. Red. ir Adm. "Vytis". E. Valteris, V. C. Knygyno vedėjas.	24 "
XXI. Wilkes-Barre, Pa. (Lietuvių Diena).	24 "
XXII. "The Lithuanian Booster". "Prekyba".	25 "
XXIII. Tautos Fondo reikalai. Tautos Fondo Valdyba.	25 "
XXIV. Pranešimas. J. V. Žerolis, L. V. N. Y. ir N. J. Apskr. pirmin.	25 "
XXV. Moksleivių Dr-ja-Fondas "Ateitis" Valdyba.	26 "
XXVI. Prie L. V. N. Anglijos Apskr. protokolo. O. Z. Bugailiūtė.	27 "
XXVII. Blogame padėjime. A. iš P.	27 "
XXVIII. Kas jaunimo veikiama (korespondencijos):	
1. Chicago, Ill.; 2. Lawrence, Mass.; 3. Cleveland, Ohio; 4. Cambridge,	
Mass.; 5. Chicago, Ill.; 6. Akron, Ohio; 7. Baltimore, Md.; 8. Homeste-	
ad, Pa.; 9. Spring Valley, Ill.; 10. Chicago, Ill.; 11. Žinių-žinėlės.	28 "
XXIX. Administracijos pranešimai "Vyčio" Adm.	30 "

Paveikslai:

1. L. Vyčių 47-ta kp.; 2. L. Vyčių 51-mos kp.; 3. Kaunas, Laisvės alėja; 4. Jonas Kairis; 5. Vl. Reklaitis ir A. Jasinskaitė.

"VYTIS"

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

